

EKOSOSIAALIPOLITIIKKA
Systemaattinen katsaus empirisen tutkimuksen tilaan

Ira Vainikainen
Maisterintutkielma
Yhteiskuntapolitiikka
Yhteiskuntatieteiden ja
filosofian laitos
Jyväskylän yliopisto
Kevät 2024

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistis-yhteiskuntatieteellinen	Laitos Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos
Tekijä Ira Vainikainen	
Työn nimi EKOSOSIAALIPOLITIIKKA. Systemaattinen katsaus empiirisen tutkimuksen tilaan.	
Oppiaine Yhteiskuntapolitiikka	Työn tyyppi Maisterintutkielma
Kevät 2024	Sivumäärä 51 + 2 liitettä
Ohjaaja Tiina Silvasti	
Tiivistelmä <p>Tutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa ekososiaalipolitiikan käsitteistön piirissä tehdyn empiirisen tutkimuksen kokonaiskuvaa ja erityisesti tutkimuskentässä olevia aukkoja. Ekososiaalipolitiikalla tarkoitetaan tässä työssä Mandellin (2022) määritelmän mukaisesti yhteiskuntapolitiikkaa, joka nimenomaisesti integroi sosiaalisen ja ekologisen kestävyyskysymykset toisiinsa.</p> <p>Kyseessä on systemaattinen kirjallisuuskatsaus, jonka aineisto on koostettu suunnitelmallisten tietokantahakujen avulla. Aineisto kattoi 31 vertaisarvioitua artikkelia vuosilta 2014–2024. Artikkelit analysoitiin hyödyntäen narratiivista synteisiä, jossa kootaan tekstilähtöisesti yhteen useiden tutkimusten löydökset ja niiden kertoma tarina tutkimuksen sen hetkisestä tilasta.</p> <p>Ekososiaalipoliittista käsitteistöä hyödyntävän tutkimuksen julkaisumäärät ovat kasvaneet selvästi vuosina 2023 ja 2024. Katsauksen perusteella vallitsevia tutkimustyyppisiä ovat erilaiset asennetutkimukset, politiikka-analyysit sekä tapaustutkimukset. Tutkimuksissa on hyödynnetty sekä laadullisia että määrällisiä menetelmiä, ja erityisesti erilaiset kyselyaineistoihin soveltuvat tilastolliset menetelmät korostuvat. Aihepiirin tutkimuksessa on vahva komparatiivinen ote.</p> <p>Sisällöllisesti tutkimuskirjo käsittelee pitkälti perinteisen sosiaalipolitiikan ja hyvinvointivaltion vihertämistä sekä edellytyksiä viedä läpi muutoksia eri instituutioissa ja kansalaisten tuella. Ekososiaalipolitiikan parissa tähän saakka toteutetut empiiriset tutkimukset eivät juurikaan huomioi aiheen teoreettisia kytköksiä globaaliin oikeudenmukaisuuteen ja tutkimus on vahvasti alueellisesti painottunutta globaaliin pohjoiseen.</p> <p>Tutkimuskentän monipuolistamiseksi aihepiirin tutkimuksessa tulisi jatkossa kiinnittää huomiota globaalin ulottuvuuden sisällyttämiseen osaksi ekososiaalipolitiikan käsitteen määrittelyä ja operationalisointia. Ympäristötoimien sosiaalipoliittista potentiaalia tulisi tarkastella osana jatkotutkimusta.</p>	
Asiasanat ekososiaalipolitiikka, kestävä hyvinvointi, systemaattinen kirjallisuuskatsaus	
Säilytyspaikka Jyväskylän yliopisto	
Muita tietoja	

KUVIOT

KUVIO 1 Aineiston keruu ja valikointi PRISMAN mukaisessa vuokaaviossa. ...	22
KUVIO 2 Tutkimusten mielenkiinnonkohteet ryhmiteltynä.	29
KUVIO 3 Ekososiaalipolitiikan empiirisen tutkimuksen aikajana.	34

TAULUKOT

TAULUKKO 1 Katsaukseen sisällytetyt tutkimukset	25
---	----

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	EKOSOSIAALINEN YHTEISKUNTAPOLITIikka	3
2.1	Sosiaalipolitiikka ekologisen muutospaineen alla	3
2.2	Ekososiaalipolitiikan määritelmä ja teoreettiset lähtökohdat	6
2.3	Aiempi tutkimus	7
3	SYSTEMAATTINEN KIRJALLISUUSKATSAUS	11
3.1	Systemaattinen kirjallisuuskatsaus tutkimustyyppinä	11
3.2	Kirjallisuuden valikointi ja kriittinen arviointi	13
3.3	Narratiivinen synteesi tapana analysoida moninaista aineistoa	15
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	16
4.1	Tutkimusprosessi	16
4.2	Sisällyttämisen- ja poissulkukriteerien valinta	17
4.3	Aineiston kerääminen ja arviointi	20
4.4	Aineisto ja analyysi	24
5	TULOKSET	28
5.1	Ekososiaalipolitiikan empiirinen tietopohja	28
5.2	Tutkimuskirjo ja käytetyt menetelmät	33
5.3	Globaali oikeudenmukaisuus marginaalissa	37
6	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	40
6.1	Johtopäätökset	40
6.2	Työn kriittinen arviointi	41
6.3	Merkitys yhteiskunnan ja jatkotutkimuksen kannalta	43
	LÄHTEET	46
	AINEISTON ARTIKKELEIDEN LÄHDELUETTELO	49
	LIITTEET	

1 Johdanto

Tässä opinnäytetyössä tarkastelen, millaista empiiristä tutkimusta ekologisesti kestävästä sosiaalipolitiikan parissa on tehty. Tarkastelun kohteeksi on valittu ekososiaalipolitiikan käsitteistöä ja teoriaa hyödyntävä tutkimus, jota kootaan ja arvioidaan laatimalla systemaattinen kirjallisuuskatsaus. Systemaattisen tarkastelun avulla analysoin nykytutkimuksen kirjoja, löydöksiä ja tutkimustiedossa olevia aukkoja.

Tutkimuskysymykseni ovat

- Mitä ekososiaalipolitiikasta tiedetään empiirisen tutkimuksen valossa?
- Millaista empiiristä tutkimusta ekososiaalipolitiikasta on tähän mennessä tehty ja millaisin menetelmin?
- Millaisia aukkoja aiemmassa tutkimuksessa on?

Työni tarkoituksena on osaltaan edistää sosiaalipolitiikan yhteen sovittamista ekologisten haasteiden, kuten ilmastonmuutoksen, tuottamien sosiaalisten riskien hillintään ja hallintaan ja vahvistaa globaalisosiaalista näkökulmaa suomalaisessa yhteiskuntapoliittisessa keskustelussa.

Aihe on yhteiskunnallisesti erittäin ajankohtainen ja merkittävä. Ilmastonmuutos ja luontokato sekä lukuisat muut planetaariset reunaehdot ylittävät ympäristöongelmat uhkaavat ihmisten hyvinvointia ja tarpeiden toteutumista (Gough 2017). Heinäkuussa 2023 YK:n pääsihteeri António Guterres varoitti maailman siirtyneen ilmaston lämpenemisestä maailmanlaajuisen kiehumisen aikakaudelle (*era of global boiling*). Luonnehdintaa edelsi mittaushistorian kuumien kolmen viikon jakso planeetalla. (YK, 2023.)

Kestämättömän kulutuksen ja kasvavien kasvihuonekaasupäästöjen haittavaikutukset jakautuvat globaalisti epäoikeudenmukaisella tavalla globaalin etelän kärsiessä rikkaan pohjoisen, niin sanottujen kehittyneiden maiden, aiheuttamista ympäristöongelmista (Gough 2017, 26–27). Strategisen tutkimuksen neuvoston julkaisemassa Elonkehä, ilmastonmuutos ja sosiaaliturva -tietokoosteessa (2022) ilmastonmuutos on tunnistettu myös merkittävänä pohjoismaisen hyvinvointivaltion ja suomalaisen sosiaaliturvajärjestelmän toimintaympäristöön vaikuttavana tekijänä.

Yhteiskuntapolitiikan ja julkisten instituutioiden toiminnan on jatkossa oltava ekologisen kestävyuden asettamissa rajoissa, jos ilmastonmuutoksen vaikutusta sosiaalisiin riskeihin halutaan ehkäistä ja minimoida. Siksi haluan työlläni edistää tutkimusta, joka liittyy näiden normatiivisten lähtökohtien yhteensovittamiseen ja kestävyysmurroksen toteuttamiseen.

Ekososiaalipolitiikka ja ekohyvinvointivaltion tutkimus on nouseva ala ja aihealue, jossa myös suomalaiset tutkijat ovat olleet vahvasti mukana kehittämässä

uutta, ekologisen ja sosiaalisen kestävyuden integroivaa tutkimusta (kts. esim. Hirvilampi ym. 2023). Opintojeni aikana kestävän hyvinvoinnin tutkimus ja ekososiaalipolitiikka ovat nousseet marginaalista myös vahvemmin osaksi yhteiskunta-alan yliopisto-opetusta. Aihe vastaa osaltaan yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitoksen tutkimukselle asetettuja painopisteitä sijoittuen kestävien yhteiskuntien tutkimukseen.

Aloittaessani pro gradu -työtä koin vaikeuksia ekososiaalipolitiikkaan liittyvän empiirisen näkökulman löytämisessä. Jo olemassa olevan empiirisen tutkimuksen tarkastelu vastaa tähän haasteeseen tekemällä näkyväksi minkälaisissa teemoissa tietopohjaa on ennestään ja mistä aiheista tarvittaisiin lisää tutkimusta. Lisäksi pidän jo itsessään kiinnostavana tehdä koontia käytetyistä menetelmistä.

Systematisoitujen tietokantahakujen hyödyntäminen sosiaalitieteissä on kehittyvä ja alihyödynnetty lähestymistapa. Työni erityisenä piirteenä voikin pitää nimenomaan systemaattisen kirjallisuuskatsauksen erittäin pitkälle menevää hyödyntämistä. Sen vuoksi työssä painottuu metodin syvällinen esittely ja tutkimusprosessin läpinäkyvä kuvaaminen. Vastatakseni asetettuihin tutkimuskysymyksiin systemaattisen kirjallisuuskatsauksen tulokset kootaan yhteen narratiivista synteesiä käyttäen.

Luvussa 2 kuvaan sosiaalipolitiikan ja ympäristöongelmien kuten ilmastonmuutoksen yhteensovittamisen haasteita ja nykytilaa. Osana taustoitusta esittelen ekososiaalipoliittiselle tutkimusperinteelle olennaisen kestävän hyvinvoinnin käsitteen sekä kerron ekologisten resurssien distribuutiosta valottaakseni sosiaalipolitiikan havaittujen muutostarpeita. Esittelen ekososiaalipolitiikan käsitteen, keskeisiä teoreettisia lähtökohtia sekä ekososiaalipolitiikan tutkimuskenttää aiemmin tarkastellutta tutkimusta.

Luku 3 käsittelee systemaattista kirjallisuuskatsausta tutkimustyyppinä. Luvussa käydään läpi katsauksen laatimiselle tyypillisiä toimintatapoja ja sen hyötyjä ja käyttökohteita. Samalla esittelen katsauksessani käytettävän analyysimenetelmän, narratiivisen synteesin.

Tutkimusprosessi, aineiston kerääminen ja karsinta käydään läpi luvussa 4. Kerron työn etenemisen vaiheista ja kuvaan systemaattisen kirjallisuuskatsauksen edellyttämällä avoimella ja läpinäkyvällä otteella aineiston valikoitumisen taustat ja tehdyt valinnat. Esittelen myös lopullisen aineistoni sekä kuvaan suoritettua analyysin.

Työ huipentuu luvussa 5, jossa kerron analyysin tuottamista tuloksista, havainnoistani sekä löydösten yhteydestä aiempaan tutkimukseen. Viimeisenä luvussa 6 valotan ajatuksiani liittyen aihepiiriin jatkotutkimustarpeisiin ja pohdin katsauksen perusteella mitä politiikkatoimien suunnittelussa ja päätöksenteossa tulisi ottaa huomioon ekososiaalipolitiikan viemiseksi käytäntöön.

2 Ekososiaalinen yhteiskuntapolitiikka

Tässä osiossa taustoitin sosiaalipolitiikan suhdetta ekologiseen kestävyYTEEN sekä kuvailen, millaista muutospainetta ilmastonmuutos ja muut ympäristöongelmat asettavat sosiaalipolitiikalle. Kerron ekososiaalipoliittisen tutkimusperinteen teoreettisista lähtökohdista ja esittelen Matteo Mandellin empiiriseen tutkimukseen laatiman ekososiaalipolitiikan kuvailevan määritelmän. Lopuksi käyn läpi keskeiset aiemmat tutkimukset, joissa ekososiaalipolitiikan ja ekologisen hyvinvointivaltion tutkimuksen tilaa on tarkasteltu.

2.1 Sosiaalipolitiikka ekologisen muutospaineen alla

Modernien hyvinvointivaltioiden ja sosiaalipolitiikan historiallinen kehitys on rakentunut jatkuvan taloudellisen kasvun tavoittelun varaan. (Hirvilammi & Koch 2020, 1). Toisen maailmansodan jälkeen hyvinvointijärjestelmiä rakennettaessa palveluiden ja etuuksien laajentamista perusteltiin taloudellisilla hyödyillä, sillä sosiaalipolitiikka, talouskasvu ja työllisyys ruokkivat toisiaan. Taloudellisen toiminnan ja sosiaalisten olosuhteiden välinen yhteys nimettiin hyvinvointivaltion hyvän kehäksi. Hyvän kehän ajatus mursi aiemmin vallalla olleen käsityksen sosiaalipolitiikan haitallisuudesta talouskasvulle niin kotimaassa kuin muuallakin. Suomessa Pekka Kuusi nosti hyvän kehän hyödyt esille kirjoittamalla niin kansantalouden kasvun eduista kansalaisille kuin myös sosiaalipolitiikan positiivisista vaikutuksista ostovoimalle. Kuusen kirjoitukset 60-luvulla valoivat perustaa suomalaisen hyvinvointivaltion rakentamiselle. (Hirvilammi 2020, 3–4.)

Sosiaalipolitiikan rooli on ollut hallita sosiaalisia riskejä. Hyvinvoinnin on pitkään katsottu olevan ennen kaikkea sosioekonominen ja distributiivinen kysymys. Ilmastonmuutosta ja muita ekologisia haasteita ei ole otettu huomioon sosiaalipoliittisessa keskustelussa, eikä niille ole annettu sosiaalisen riskin asemaa. (Koch ym. 2016, 706.) Huolimatta modernin ympäristöliikkeen synnystä ja kasvukriittisen keskustelun alkuaskeleista 70-luvulla, sosiaalipolitiikka on keskittynyt materiaaliseen hyvinvointiin, taloudelliseen kasvuun, distributiivisiin kysymyksiin sekä talouskurin ja hyvinvoinnin kytköksiin. Fiona Dukelow ja Mary P. Murphy määrittävätkin vallitsevaa valtavirtaista sosiaalipolitiikkaa kasvuun pohjaavaksi sosiaalipolitiikaksi (*growth-based social policy*). (Dukelow & Murphy 2023, 505–507.) Talouskasvun tavoittelu on samalla johtanut luonnonvarojen ja fossiilisen energian kulutuksen kasvuun. (Hirvilammi 2020, 3–4.)

Hyvinvoinnin edistämisestä ja sosiaalipolitiikasta on siis muodostunut osa taloudellisen toiminnan ja kilpailukyvyn edistämistä, ja taloudelliset instituutiot ovat puolestaan jättäneet huomiotta toimintansa ekologiset reunaehdot. Sekä sosiaalinen että taloudellinen toiminta, ja siten myös sosiaalipolitiikka, ovat kuitenkin ehdollisia ekologiselle kestävyydelle. (Helne ym. 2012, 12–14.)

Ympäristökysymysten ja sosiaalipolitiikan risteyskohtiin alettiin kiinnittää vähitellen huomiota 90-luvulta alkaen (Dukelow & Murphy 2023, 506). Ilmastonmuutos voi aiheuttaa tai pahentaa vesipulaa, ruokaturvattomuutta ja tautien leviämistä, heikentää ihmisten toimeentuloa ja elinkeinoja sekä lisätä terveyteen haitallisesti vaikuttavia sään ääriolosuhteita, kuten helleaaltoja ja tulvia (Gough 2017, 24–25). Vaikka myös lukuisat muut ympäristöongelmat ja planetaaristen rajojen ylitykset vaikuttavat ihmisten hyvinvointiin, nimenomaan ilmastonmuutosta pidetään keskeisenä ongelmana, koska se moninkertaistaa olemassa olevia uhkia (*threat multiplier*) (Gough 2017, 19). Samoin Schoyen ym. (2022, 4) rajaavat tuoreessa kestäviä hyvinvointivaltioita käsittelevässä teoksessaan ekologiset lähtökohdat nimenomaan ilmastonmuutokseen, vaikka myös luontokadon merkitys globaalina ympäristöhaasteena tiedostetaan. Sen sijaan Suomen Akatemian yhteydessä toimivan Strategisen tutkimusneuvoston tietokoosteessa ilmastonmuutos, luontokato ja myös luonnonvarojen rajallisuus tunnustetaan kaikki osaksi laajempaa kestävyyskriisiä, joiden asettamiin rajoihin hyvinvointivaltion toiminta tulisi sovittaa (Strateginen tutkimusneuvosto 2022, 17–22).

Tuuli Hirvilammi ja kollegat (2023) ovat tarkastelleet, miten sosiaalipolitiikan tulisi huomioida meneillään oleva ilmastohätätila. Osana ekososiaalisen tutkimusagendan hahmottelua he argumentoivat, että sosiaalitieteilijöiden tulisi tarkastella kriittisesti sosiaalipolitiikan ekologisesti kestävämpiä perustuksia ja toisaalta tunnustaa olemassa olevien hyvinvointijärjestelmien keskeinen rooli kestävyys siirtymän aikaan saamisessa. Valtavirran sosiaalipolitiikasta poiketen ekososiaalinen tutkimusagenda huomioi taloudellisen kasvun rajat ja tarkastelee hyvinvointivaltioiden kasvuriippuvuutta sekä irtikytkennän mahdollisuuksia. (Hirvilammi ym. 2023, 15–16.) Sosiaalipolitiikan perinteiset ulottuvuudet kuten sosiaalisten riskien hallinta, hyvinvointiregiimit ja tarvelähtöinen hyvinvointitutkimus ovat Hirvilammin ja kumppaneiden mukaan hyödynnettävissä myös uudenlaisessa ilmastohätätilan huomioivassa sosiaalipolitiikassa (Hirvilammi ym. 2023, 2).

Sekä Hirvilammi ynnä muut (2022, 16) että Dukelow & Murphy (2023, 516–517) kiinnittävät huomiota hyvinvoinnin distribuution ja ympäristöllisten muutosten väliseen kytkökseen sekä peräänkuuluttavat hyvinvointi-instituutioiden ekososiaalista uudistamista. Kestävyden ekologisten lähtökohtien huomioimiseksi sosiaalipoliittisessa keskustelussa onkin ryhdytty tarkastelemaan hyvinvoinnin määritelmiä ja vaatimuksia. Kestävän hyvinvoinnin parissa tehtyä tutkimusta johdonmukaisimpana ja yhtenäisimpänä tähän saakka julkaistusta ilmastonäkökulmat sosiaalipolitiikkaan yhdistävästä kirjallisuudesta (Snell ym. 2023, 678).

Max Koch kollegoineen (2016) määrittelevät kestävän hyvinvoinnin (*sustainable welfare*) inhimillisten tarpeiden täyttämiseksi ekologisen kestävyuden rajoissa siten, että sosiaalisten riskien hallinta laajenee omista kansalaisista koskemaan kaikkia

maailman asukkaita sekä tulevia sukupolvia. Tätä perustellaan ilmastonmuutoksen sekä muiden ympäristöongelmien taipumuksella ilmetä yli kansallisrajojen (Koch ym. 2016, 707, kts. myös Koch & Mont 2016, 4-5). Kestävän hyvinvoinnin käsitteistöä hyödyntävässä kirjallisuudessa haastetaan vahvasti hyvinvointivaltion vallitseva riippuvuussuhde talouskasvuun ja globaalin poliittisen talouden vaikutukset ympäristölle (Snell ym. 2023, 678).

Ian Goughin (2017) mukaan kestävän hyvinvoinnin toteutumista voisi arvioida tarpeiden toteutumisen ja kulutusperäisten päästöjen suhdetta tarkastelemalla. Tavoitteena on löytää universaalisti osoitettavissa oleva henkilökohtainen osuus jaettavissa olevasta 'ilmastovarasta'. Tarkastelut ovat osoittaneet, että ainakin eliniänodotetta ja keskimääräistä hiilidioksidipäästöjen määrää henkeä kohden verrattaessa on löydettävissä jo muutamia maita, kuten Costa Rica, Peru ja Brasilia, joissa inhimilliset perustarpeet ja hyvinvointi pystytään toteuttamaan vain muutaman tonnin päästömäärillä. Yksikään globaalin pohjoisen hyvinvointivaltio ei ole pystynyt toteuttamaan korkeaa hyvinvointia kestävän päästötason puitteissa. (Gough 2017, 87-90.)

Eric Brandstedt ja Maria Emmelin (2016) ovat täydentäneet kestävän hyvinvoinnin määritelmää *sustainability proviso* -käsitteellä. Sustainability proviso voitaisiin löyhästi suomentaa esimerkiksi kestävyuden ehdoksi tai vaatimukseksi. Jotta hyvinvointivaltion toiminnassa ja hyvinvoinnin jakamisessa voidaan todella saavuttaa kestävyys, hyvinvointivaltion pitää laajentaa katseensa kansalaisistaan koskemaan globaalisti kaikkia, keitä asia koskettaa (ns. *all-affected*-periaate). Hyvinvointivaltion distributiivisessa toiminnassa pitäisi siten huomioida, kuinka se vaikuttaa paitsi valtion asukkaisiin, myös ihmisiin ja ympäristöön muualla. Esimerkiksi ilmastonmuutoksen osalta voidaan ajatella konkreettisesti, että maailmalla on yksi yhteinen hiilibudjetti, joka kuvaa kuinka paljon fossiilipäästöjä voidaan tuottaa ilman, että ylitämme lämpötilan nousulle asettamiemme tavoitteita. Rajoitteen noudattaminen tarkoittaisi, että osaa nykyisistä öljy- ja muista fossiilienergian reserveista ei voitaisi käyttää ollenkaan. (Brandstedt & Emmelin 2016, 21-23.)

Sekä Goughin että Brandstedtin ja Emmelinin ajatuksissa sosiaalipolitiikalle ominaisen distributiivisuuden voikin katsoa laajenevan taloudellisten resurssien jaosta ilmastoresurssien tai ekologisen tilan jakamiseen. Tässä työssä nimitän tätä periaatetta ekologiseksi jakovaraksi. Se on laajennettavissa hiilipäästöistä myös muihin ekologisiin näkökulmiin, kuten luonnonvarojen jakautumiseen ja materiaalijalanjäljen tarkasteluun, josta esimerkiksi Hirvilammin väitöskirjassa (Hirvilammi ym. 2015) on kyse.

Sosiaalipolitiikan rooli hyvinvoinnin jakajana on siis murroksessa ilmastohätätilan ja ympäristökriisien koetellessa sen kasvuun pohjaavia lähtökohtia. Tarve ihmisten hyvinvoinnin ja toimeentulon turvaamiselle ei kuitenkaan ole poistunut. Sosioekologisesti kestävän politiikan haasteeksi muodostuukin

tasapainottelu ekologisen jakovaran ja perinteisen materiaalsen hyvinvoinnin turvaamisen välillä.

2.2 Ekososiaalipolitiikan määritelmä ja teoreettiset lähtökohdat

Seuraavaksi esittelen lyhyesti ekososiaalipolitiikan määritelmän ja sen keskeisiä teoreettisia lähtökohtia, jonka luomalle pohjalle myöhemmin esiteltävä tutkimusasetelma ja aineiston kokoaminen tulee rakentumaan.

Ekososiaalipolitiikka on yksi käsite monien kestävän hyvinvoinnin teemojen parissa tehdyn tutkimuksen joukossa. Hirvilammi ja Koch (2020) toteavat, että ympäristöllisiä ja hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä on tutkittu useiden nimikkeiden alla, joihin lukeutuvat muun muassa kestävä hyvinvointi, ekososiaalinen hyvinvointi, ekososiaalinen valtio ja ekososiaalipolitiikka. He ovat katsoneet, että näiden käsitteiden piirissä julkaistut tutkimukset ovat tavoitteiltaan yhteneväisiä niiden pyrkiessä yhdistämään hyvinvointia edistävä politiikka talouskasvun ja ympäristökriisin asettamiin rajoihin. (Hirvilammi & Koch 2020).

Matteo Mandelli on luonut ekososiaalista politiikkaa kuvailevan viitekehyksen, joka kokoaa yhteen näitä lukuisia käynnissä olevia normatiivisia ja teoreettisia sosiaalipolitiikan ja ekologiset kysymykset yhdistäviä keskusteluja. Mandelli pyrkii tarjoamaan ekososiaalipolitiikalle empiirisesti käyttökelpoisen määritelmän, joka voisi toimia pohjana empiiriselle sosioekologiselle tutkimukselle. (Mandelli 2022.)

Mandelli määrittelee ekososiaalipolitiikan olevan yhteiskuntapolitiikkaa, jonka nimenomaisena pyrkimyksenä on ympäristöllisten ja sosiaalisten tavoitteiden edistäminen integroidulla tavalla (*“public policies explicitly pursuing both environmental and social goals in an integrated way”*). Malli perustuu politiikan tuloksiin, siinä missä ekososiaalipolitiikkaa on aiemmin tarkasteltu normatiivisista lähtökohdista käsin. (Mandelli 2022.)

Ekososiaalipolitiikan kirjoon voitaisiin siis Mandellin määritelmää mukaillen lukea myös politiikkatoimia ja tutkimusta, jotka eivät suoranaisesti käytä ekososiaalipolitiikan tai ekohyvinvointivaltion käsitettä, mutta jotka täyttävät määritellyt kriteerit eksplisiittisestä tavoitteesta integroida ympäristölliset ja sosiaaliset tavoitteet osana laadittavaa politiikkaa. Näin ollen määritelmää voi hyödyntää myös kattokäsitteenä tämän tyyppiselle yhteiskuntapolitiikalle ja tutkimukselle.

Mandelli esittää myös mallin ekososiaalisen politiikan tyypittelyyn kasvusuhteiden ja integraatiosuuntien perusteella. Tyypittelyä voidaan tehdä sen mukaan, vihertääkö tarkasteltava toimi sosiaalipolitiikkaa vai sosiaalistaako se ympäristöpolitiikkaa, ja toisaalta kuinka se suhtautuu taloudelliseen kasvuun. Mandelli kiinnittää huomiota hyvinvointivaltioiden rooliin ympäristö- ja ilmatoriskien iskunvaimentajana. (Mandelli 2022.)

Mandellin määritelmän ohella ekososiaalipolitiikkaa on käsitteellistetty ja tarkasteltu teoreettisessa tutkimuksessa myös muutamista muista näkökulmista, joihin on keskeistä tutustua ennen empiirisen tutkimuksen tarkastelua. Kytkökset talouskasvukriittisyyteen ja hyvinvointivaltiokeskusteluun ovat olennainen osa ekososiaalipolitiikan piirissä käytyä teoreettista keskustelua.

Robin Schulze Waltrup (2023) on syventänyt ekososiaalipolitiikan määrittelyä luomalla talouskasvusuhteeseen perustuvan tyypittelyn. Poliitiikan ekososiaalista potentiaalia arvioidaan jaottelussa sen mukaan, edustaako se vihreää taloutta, vihreää keynesiläisyyttä, tuotannon ja kulutuksen uudelleenjärjestelyä vai degrowthia eli talouslaskua. Tyypittelyt edustavat eriasteisia väyliä ekososiaalipolitiikan toteuttamiseksi. Ideaali on, että politiikkatoimet etenevät eri tyypittelyjen kautta vihreästä taloudesta talouslaskuun. Käytännössä kuitenkin eri tyypittelyjen toimia toteutetaan ristiin ja ne sekoittuvat myös keskenään. (Schulze Waltrup 2023.) Siinä missä Mandellin määritelmä tarkastelee ekologista ja sosiaalista ulottuvuutta suhteessa toisiinsa, Schulze Waltrup katsoo kumpaakin niistä suhteessa talouskasvuun.

Ekososiaalipolitiikan ajatusta on jatkojalostettu kohti käytäntöä sovittamalla se yhteen hyvinvointivaltion käsitteen kanssa. Alue ja Ympäristö -lehden Kohti ekohyvinvointivaltiota -teemanumerossa ekohyvinvointivaltio määriteltiin suppeasti valtioksi, jossa ”hyvinvoinnin tavoittelu tapahtuu ympäristön kantokyvyn rajoissa” (Hirvilammi, Peltomaa & Mervaala 2021, 1–2). Toisin sanoen lähtökohtana on siis, että valtion piirissä toteutettu sosiaalipolitiikka ja muu toiminta eivät ylitä sille osoitettua ekologista jakovaraa. Dukelow ja Murphy (2022) ovat hahmotelleet ekososiaalista hyvinvointivaltiota kasvun jälkeisestä, jälkiproduktiivisesta näkökulmasta. He katsovat, että toiminnalle asetettavat ekologiset reunaehdot tarjoavat tilaisuuden tehdä korjausliike talouskasvuperustaiselle sosiaalipolitiikalle. (Dukelow & Murphy 2022.)

2.3 Aiempi tutkimus

Ekososiaalipolitiikan piirissä tehtyä tutkimusta on tarkasteltu jo jonkin verran aiemmassa tutkimuksessa. Esittelen seuraavaksi keskeisimmät aiemmat tutkimukset sekä niissä tehdyt olennaiset huomiot sekä perustelen millä tavalla työni syventää olemassa olevaa tietopohjaa aiheesta.

Opinnäytetyöni kirjoittamisen aikana julkaistiin Katharina Bohnenbergerin (2023) laatima systemaattinen kirjallisuuskartta ekososiaalipolitiikan ja kestävän hyvinvoinnin tutkimuksesta. Bohnenbergerin työssä aineisto on koottu tiukan käsitekeskeisen haun sijaan sisällyttäen aineistoon teemaa tosiasiallisesti käsittelevät tutkimukset, joita poimittiin tarkasteltavaksi yli 1000 kappaletta. Katsauksen perusteella hän on ryhmitellyt ekososiaalipolitiikan ja kestävän hyvinvoinnin tutkimusta kahteenkymmeneen eri kategoriaan, jotka jakautuvat tutkimus- ja

julkaisumäärien mukaan vakiintuneeseen ja nousevaan tutkimukseen. (Bohnenberger 2023.)

Bohnenberger havaitsi katsauksessaan useita aukkoja vallitsevassa tutkimuksessa. Tulevan tutkimuksen tulisi tarkastella muun muassa hyvinvointivaltion edellytyksiä vähentää ympäristölle vahingollista kulutuskysyntää, sosiaaliturvan toteuttamismahdollisuuksia ja rahoitusta irrallisena talouskasvusta sekä millaisia institutionaalisia rakenteita ekososiaalisten riskien vakuuttaminen vaatii (Bohnenberger 2023).

Myös Benedetta Cotta (2024) on tarkastellut ekososiaalipolitiikkaa systemaattisen kirjallisuuskatsauksen menetelmin hyödyntäen Mandellin deskriptiivistä määritelmää. Hänen katsauksensa kattoi lopulta 52 artikkelia, joita koodaamalla hän on selvittänyt, kuinka ekososiaalipolitiikkaa on käsitteellistetty jo olemassa olevassa kirjallisuudessa. Cottan pyrkimyksenä on ollut tuoda näkyviin ekososiaalipolitiikan tuntomerkit tai niin sanottu perusolemus (*essence*). (Cotta 2024.)

Cottan katsauksen perusteella Mandellin edellyttämä integraatio ilmenee tutkimuksissa useimmiten politiikan päämääränä, jota kuvataan esimerkiksi synergian, risteyskohtien ja vuorovaikutuksen avulla. Lähes puolet tutkimuksista käsitteli oikeudenmukaisen siirtymän (just transition) teemaa ja liki kolmannes huomioi redistribuution ja kompensaation olennaisena osana. Resurssien reilun jakamisen voikin katsoa olennaisella tavalla kuuluvan osaksi ekososiaalipolitiikan perusolemusta. Toiminnan oikeudenmukaisuutta voidaan tarkastella eri tuloluokkien, valtioiden kuin sukupolvienkin välillä. (Cotta 2024.)

Yli puolet Cottan tarkastelemista tutkimuksista muodosti myös yhteyden talouskasvuun. Kasvusuhtauutumisessa oli vaihtelua ja tutkimuksissa hyödynnettiin niin vihreän kasvun, talouslaskun kuin kasvun jälkeiseen (post-growth) talouteen perustuvaa lähestymistapaa. (Cotta 2024.) Cottan havainnossa on selkeää resonanssia aiemmin mainitun Schulze Waltrupin laatiman talouskasvusuhteeseen perustuvan jaottelun kanssa.

Ekososiaalipolitiikkaa on tarkasteltu Suomessa ainakin kerran aikaisemmin kirjallisuuskatsausta menetelmänä hyödyntäen. Gradun kirjoittamisen aikana ilmestyneessä Yhteiskuntapolitiikka-lehden numerossa Johanna Perkiö tarkasteli kirjallisuuskatsauksessaan 14 tieteellisen artikkelin kautta ekososiaalisen perustulon ideaa (Perkiö 2022). Toisin kuin Bohnenbergerin ja Cottan laajasti tutkimuskenttää tarkastelevat työt, Perkiön katsaus rajautuu tarkasti yksittäisen politiikkainstrumentin tarkasteluun. Perkiö kokoaa yhteen perustuloon liittyvää tutkimusta ja tutkii miten ekososiaalipolitiikan ominaispiirteet ovat esillä ja kuinka ekososiaalisesta näkökulmasta tutkitut politiikkatoimet eroavat perinteisestä sosiaalipoliittisesta keskustelusta (Perkiö 2022).

Katsaukseni eroaa ainakin muutamalla olennaisella tavalla aiemmista systemaattisista katsauksista. Ensinnäkin Bohnenbergerin aineiston manuaalisen seulonnan sijaan katsaukseni aineisto koostetaan systemaattisen

kirjallisuuskatsauksen metodiikkaa noudattaen operationalisoimalla aihealueen käsitteistöä täsmällisiä tietokantahakuja varten.

Toisekseen Bohnenberger on perustellusti sisällyttänyt työhönsä myös aiheesta laaditun teoreettisen tutkimuksen, kun oma katsaukseni käsittelee ainoastaan empiiristä tutkimusta. Näin ollen oman katsaukseni aineisto tulee eroamaan olennaisesti Bohnenbergerin kirjallisuuskartasta, vaikka osin päällekkäisyyttä tulee olemaan. Bohnenbergerin kirjallisuuskartan systemaattisuutta voi tarkastella myös kriittisesti, sillä epäselväksi jää katsauksen toistettavuus, jota pidetään systemaattisen kirjallisuuskatsauksen keskeisenä ominaisuutena kuten luvussa 5.1 on kuvattu. Artikkelissa annettujen tietojen perusteella aineiston koostamista ei ole mahdollista suorittaa uudelleen ja siten varmentaa aineiston systemaattista valikoitumista.

Suhteessa Cottan katsaukseen painopiste analyysissa tulee olemaan erilainen. Siinä missä Cotta pyrkii nostamaan aineistostaan mitä ekososiaalipolitiikka on ja mitä siihen mielletään kuuluvaksi, oma työni on kiinnostunut tutkimusten löydöksistä ja käytetyistä menetelmistä. Jos Cottan katsausta määrittelee kysymyssana *mitä*, on oman tutkimukseni ytimessä kysymys *miten*.

Empiirisen tutkimuksen tilaa on tarkasteltu ja pohdittu jo jonkin verran aikaisemmin. Eurooppalaista politiikkaa käsittelevässä symposiumissa ja siitä kootussa European Political Science -lehden erikoisnumerossa (23:1, 2024) arvellaan, että ekososiaalisen politiikan empiirinen tutkimus keskittyy pitkälti tapaustutkimuksiin ja on sektoraalisesti vahvasti rajautunutta. Cottan ja Ekaterina Domorenokin mukaan aihepiirissä olisi tarve vertailututkimukselle sekä vahvemmalle mikro- ja makrotason tarkastelujen yhteen kytkemiselle. (Cotta & Domorenok 2024.)

Myös Roberta Cucca, Yuri Kazepov ja MAteeo Villa (2023) ovat nostaneet esille empiirisen tutkimuksen heikkouden, jonka yhdeksi syyksi he arvelevat varsinaisten ekososiaalisten yhteiskuntapolitiikkojen puutteen. Cucca ym. mukaan ongelmana on myös ekososiaalipolitiikan epämääräisyys ja keskeneräisyys. Ilman selkeää yleisesti hyväksyttyä määritelmää, sen alaisuudessa ja mukaisesti laadittuja politiikkatoimia tai vertailukelpoisia ekososiaalisia hyvinvointijärjestelmiä tutkimusta on vaikea edistää nykyisellään. (Cucca, Kazepov & Villa 2023, 8–9.)

Carolyn Snell, Sara Anderson ja Harriet Thomson (2023) ovat puolestaan pyrkineet kartoittamaan ilmastokysymykset huomioivassa sosiaalipoliittisessa tutkimuksessa olevia tietotarpeita ja aukkoja. Lähtökohtana on ollut kestävän hyvinvoinnin tutkimus, jonka on arvioitu jumiutuneen tietyille aihealueille ja olevan siksi pistemäistä. Kokoamalla alan tutkijoita sekä politiikkaa suunnittelevia ja toimeenpanevia tahoja temaattisiin ryhmäkeskusteluihin he rakensivat nelikentän tutkimusalan tietotarpeista. Sen pohjalta Snell ja kumppanit tunnistivat keskeisiä haasteita, kuten ilmastovaikutusten ja eriarvoisuuskysymysten vahvan kytköksen, ilmastönäkökulman rajautumisen vain tiettyihin sosiaalipolitiikan osa-alueisiin, sekä

tutkimuksen painottuneisuuden globaaliin pohjoiseen. (Snell, Anderson & Thomson 2023.)

Yleisesti ottaen ekososiaalipolitiikan ja kestäväen hyvinvoinnin tutkimusta on tarkasteltu siis jo melko paljon tutkimuskentän tuoreuteen nähden. Empiirinen tutkimus on huomioitu jossain määrin osana aiempia katsauksia ja tutkimuksia, mutta tarkkaa erittelyä tutkimustyypeistä ja menetelmistä ei ole esitellyn kirjallisuuden valossa tehty. Työni vastaa suoraan tähän tarpeeseen.

3 Systemaattinen kirjallisuuskatsaus

Tässä luvussa kerron mikä systemaattinen kirjallisuuskatsaus on, millaisia lähtökohtia ja ominaispiirteitä onnistuneella katsauksella on sekä esittelen työssäni käytettävän analyysimenetelmän, narratiivisen synteessin.

Systemaattiselle kirjallisuuskatsaukselle on käytössä lukuisia rinnakkaisia nimityksiä. Petticrew ja Roberts (2006), Jesson, Matheson ja Lacey (2011) sekä Gough, Oliver ja Thomas (2017) käyttävät nimitystä systematic review eli systemaattinen katsaus. Petticrew ja Roberts (2006, xiv) perustelevat valintaansa sillä, että katsauksen kannalta merkittävää näyttöä ja tietoa voi löytyä myös perinteisen julkaistun tutkimuskirjallisuuden ulkopuolelta. Samoin perustein esillä on ollut myös tutkimussynteessin (*research synthesis*) käsite (Petticrew & Roberts 2006, xiv). Suomalaisessa kirjallisuudessa on käytetty muun muassa termiä systemaattinen kirjallisuuskatsaus (kts. esim. Johansson ym. 2007), jota myös käytän itse tässä työssä selkeyden ja johdonmukaisuuden vuoksi.

3.1 Systemaattinen kirjallisuuskatsaus tutkimustyyppinä

Systemaattinen kirjallisuuskatsaus on kirjallisuuskatsaus, joka tietyin ennalta asetetuin menetelmällisin vaatimuksin kokoaa tietystä aiheesta kaiken oleellisen tiedon pyrkien rajoittamaan tavalliselle narratiiviselle kirjallisuuskatsaukselle tyypillisiä vinoumia ja virheitä (Petticrew & Roberts 2006, 9–10). Systemaattista kirjallisuuskatsausta käytetään rinnakkain kahdessa eri merkityksessä. Ensinnäkin systemaattisella kirjallisuuskatsauksella voidaan tarkoittaa tiedon koostamisen systemaattista ja läpinäkyvää välinettä, toisaalta sillä nimitetään myös koostamisen lopputulosta eli tiedon kokoavaa tutkimusartikkelia. (Jesson ym. 2011, 104.)

Katsauksen tavoitteena on vastata tiettyyn tutkimuskysymykseen. Työhön sisällytettävä kirjallisuus koostetaan ennalta suunnitellun protokollan mukaisesti ja analysoidaan kriittisesti. (Aveyard 2014, 10–11.) Systemaattiselle kirjallisuuskatsaukselle on ominaista sen toistettavuus, minkä vuoksi avoimuus työn vaiheista ja valinnoista on erityisen tärkeää. Työn vaiheita ja löydöksiä on kuvattava niin tarkasti, että esimerkiksi tehdyt artikkelihaut voidaan toistaa. (Jesson ym. 2011, 111–113.)

Perinteisissä kirjallisuuskatsauksissa ilman tieteellistä menettelytapaa valikoitu kirjallisuus voi osoittaa mihin tahansa haluttuun lopputulokseen ja jopa johtaa harhaan (Petticrew & Roberts 2006, 5–6). Systemaattinen kirjallisuuskatsaus tuottaakin kattavan kuvan aihealueen tutkimuksesta sen sijaan, että kirjallisuutta valikoitaisiin yksipuoleisesti esimerkiksi laatijan preferenssien tai tiettyjen politiikkatoimien tueksi (Petticrew & Roberts 2006, 15).

Rees ja Oliver (2017) kuitenkin korostavat, että myös systemaattisesti laadittu kirjallisuuskatsaus on luonteeltaan subjektiivinen. Katsauksen kohteena olevat

primääritutkimukset ja niistä tehtävät johtopäätökset ovat kirjoittajiensa tulkintoja ja heijastavat siten näiden subjektiivista näkökulmaa. Tasapainoisen katsauksen laatiminen edellyttääkin monenlaisten näkökulmien huomioimista. (Rees & Oliver 2017, 23–27.)

Sekä Jesson ym. (2011, 88) että Aveyard (2014, 11 & 108) kuvaavat systemaattista kirjallisuuskatsausta vaativaksi ja aikaa vieväksi, minkä vuoksi sen toteuttaa yleensä ryhmä tai vähintään pari tutkijointa. Vaikka yksittäisen tutkijan tai opiskelijan ei välttämättä ole mahdollista toteuttaa kokonaisvaltaista systemaattista kirjallisuuskatsausta sisältäen kaiken aiheesta julkaistun tutkimuksen, voi systemaattisen kirjallisuuskatsauksen menetelmää hyödyntää niin sanotun nopean katsauksen tai arvioinnin (*rapid appraisal*) laatimiseen (Jesson ym. 2011, 108). Luvussa 4 täsmennän, miten olen ottanut yksilötyöskentelyn huomioon tutkimusprosessin suunnittelussa ja toteutuksessa.

Tarve systemaattiselle kirjallisuuden koostamiselle johtuu varsinaisen tiedon puutteen sijaan uusien tutkimusjulkaisujen suuresta määrästä. Niinpä uutta tietoa voidaan saada tarkastelemalla jo olemassa olevaa tutkimusta. (Jesson ym. 2011, 105–106.) Hyvä katsaus ottaa myös huomioon vielä tekeillä olevan tutkimuksen, jotta katsaus ei vanhene uuden tutkimuksen tullessa julki. (Petticrew & Roberts 2006, 99.)

Katsauksella voidaan hallita ja tarkastella suurta määrää tietoa, jonka käsittely muutoin olisi hankalaa. Siten se soveltuu myös tutkimustulosten viestimiseen eteenpäin. (Petticrew & Roberts 2006, 10.) Esimerkiksi Aveyard (2014, 7) kuvaa kuinka lääketieteiden alalla yhdistämällä ja arvioimalla useiden pienten kliinisten tutkimusten tulokset saatiin perusteltua näyttöä sisällyttää eräs lääke osaksi sydäninfarktin jälkeistä hoitoa.

Systemaattista kirjallisuuskatsausta onkin alun perin ryhdytty hyödyntämään aloilla, joissa toimitaan tai tehdään päätöksiä tietoperustaisesti (ns. *evidence-based practice*) (Jesson ym. 2011, 106; Aveyard 2014, 8–9). Yksittäiset tutkimukset ja perinteiset kirjallisuuskatsaukset eivät välttämättä tuota aidosti kattavaa ja luotettavaa kokonaiskuvaa mielenkiinnon kohteena olevasta aiheesta. Yksittäisten tulosten ylikorostuminen sekä aiemman kirjallisuuden epätasainen otanta ja muut vinoumat voivat tuottaa vaihtelevia johtopäätöksiä ja heikentää päättäjiä ja muiden tietoperustaisesti toimivien tahojen halukkuutta hyödyntää tietoa. (Petticrew & Roberts 2006, 2–5.)

Tieteellistä koeasetelmaa muistuttava tapa koota ja arvioida kirjallisuutta tarjoaa tietoperustaiselle päätöksenteolle ja politiikkatoimien muotoilulle perinteistä kirjallisuuskatsausta tasapainoisempaa ja siten soveltuvampaa tietoa. (Petticrew & Roberts 2006, 2–5.) Samoin se antaa muunlaisiin katsauksiin verrattuna tarkemman kuvan myös tiedon rajallisuudesta, osoittaen mahdolliset puutteet tai katvealueet sen hetkessä tutkimuksessa (Petticrew & Roberts 2006, 15). Siten systemaattinen kirjallisuuskatsaus soveltuu erinomaisesti myös sosiaalitieteellisen tutkimuksen ja aihepiirien käsittelyyn.

3.2 Kirjallisuuden valikointi ja kriittinen arviointi

Keskeinen osa systemaattista kirjallisuuskatsausta on kirjallisuuden suunnitelmallinen kokoaminen, valikoiminen ja kriittinen arviointi. Sekä hakustrategia että kirjallisuuden arviointi ovat riippuvaisia työlle asetettavista tavoitteista.

Hakustrategian muotoilu pitää sisällään tutkimuksen tehtävän ja tavoitteiden, tarkkojen tutkimuskysymysten, tietokantojen ja hakusanojen sekä sisällyttämiskriteerien valitsemisen. Perehtyneisyys aihepiiriin on keskeisessä roolissa soveltuvan hakustrategian laatimisessa. (Jesson ym. 2011, 109–115.) Strategian uudelleenmuotoilu on myös osa katsauksen laatimista. Esimerkiksi tehtyjen hakujen perusteella syntynyt ymmärrys hyödyllisistä hakusanoista voi tehdä tarpeelliseksi hakustrategian muuttamisen aineiston keruuvaiheessa, jotta kaikki hyödylliset tutkimukset saadaan identifioitua ja sisällytettyä tuloksiin. (Petticrew & Roberts 2006, 89.)

Tutkimukseen sisällytettävä kirjallisuus, eli työn aineisto, käydään läpi yksitellen artikkeli kerrallaan mahdollisten vinoumien varalta. Tämä on tärkeää, jotta tutkimusten tulokset tulevat tulkituksi oikein ja oikeasuhtaisesti osana katsauksen kokonaisuutta. Tutkimusten laadun arvioinnilla pyritään havaitsemaan mahdolliset metodologiset rajoitteet ja vinoumat (*methodological bias*) sekä raportoinnin puutteet. Näin voidaan arvioida kunkin tutkimustuloksen luotettavuutta, edustavuutta sekä yleistettävyyttä. Myös tämä osa katsausta toteutetaan systemaattisesti ja läpinäkyvästi, usein hyödyntäen olemassa olevia mittareita tai checklistejä. (Petticrew & Roberts 2006, 125–128.)

Arvioinnin työkaluja ja tarkastuslistoja on lukuisia. Osa työkaluista on laajasti tunnustettu päteviksi ja luotettaviksi, osaa taas ei ole arvioitu tai edes suunniteltu yleiseen käyttöön. (Petticrew & Roberts 2006, 131–132.) Petticrew ja Roberts esittelevät useita työkaluja ja näkökulmia eri metodeja hyödyntävien tutkimusten arviointiin. Määrällisen tutkimuksen arviointi on ainakin teoksen laatimisen aikaan ollut vakiintuneempaa ja laadullisen tutkimuksen arviointiin on voitu jopa soveltaa kvantitatiiviselle tutkimukselle tarkoitettuja työkaluja. Laadulliselle tutkimukselle on kuitenkin kehitetty myös omia työkaluja. (Petticrew & Roberts 2006, 132–153.)

Parhaan saatavilla olevan näytön lähestymistavassa pyrkimyksenä on koota 'mitä tahansa' saatavilla olevaa tietoa. Lähtökohtana on, että aiheesta on niukalti, jos lainkaan vain tietyn tyyppisiä tutkimuksia. Sosiaalitieteissä systemaattisen kirjallisuuskatsauksen lopullinen aineisto voikin inklusiivisesta lähestymistavasta huolimatta jäädä hyvin pieneksi. (Petticrew & Roberts 2006, 185–187.) Parhaan saatavilla olevan näytön katsauksessa pyritään yleensä keräämään kaikki aiheeseen liittyvät tutkimukset metodologisiin valintoihin ja tutkimustyyppiin katsomatta. Siten myös kriittisen arvioinnin vaiheessa saatetaan soveltaa useampaa eri työkalua. (Petticrew & Roberts 2006, 186–187.) Liian tiukka laadun arviointi saattaa

tiputtaa aineistosta myös hyödyllistä tietoa sisältäviä tutkimuksia (Jesson ym. 2011, 117).

Ottaen huomioon valitun tutkimusasetelman ja mielenkiinnonkohteeni, parhaan saatavilla olevan näytön katsauksen laatiminen vastaa mainiosti työn tarpeisiin. Tutkimustyyppien heterogeenisyyden ja olennaisen tutkimuskirjon sisällyttämiseksi katsaukseen aineistoa ei arvioida tai karsita valmiita arviointityökaluja käyttämällä.

Kriittinen arviointi voidaan toteuttaa osana *data extraction* -työvaihetta, jossa artikkeleista poimitaan keskeiset tiedot esimerkiksi taulukkoon tai tietokantaan. Myös tähän vaiheeseen liittyy vinouman vaara katsauksen laatijan työskentelyssä. Tietoa saatetaan poimia artikkeleista keskenään eriävällä tavalla esimerkiksi, kun kyseessä on tietty kirjoittaja tai jos artikkeli myötäilee katsauksen laatijan näkemyksiä. Vinoumia voi osittain ehkäistä esimerkiksi toteuttamalla tietojen keruu vaihe 'sokkona', jolloin osa tutkimuksen tiedoista peitetään arvioitsijan näkyviltä, tai hyödyntämällä useampaa arvioitsijaa prosessissa. (Petticrew & Roberts 2006, 154–155.) Petticrew'n ja Robertsin mukaan useamman arvioijan periaatteesta voidaan poiketa, mikäli haku on tuottanut selkeästi huomattavan määrän kiistatta epärelevantteja tuloksia – yksittäinen tutkija voi sulkea ne pois itsenäisesti. (Petticrew & Roberts 2006, 120.) Näin menettelen myös tässä työssä selkeästi tutkimuskysymyksen kannalta epäolennaisten tulosten, kuten lääketieteellisten julkaisujen suhteen.

Kuten luvun alussa kerroin, systemaattisesti laadittu katsaus voi pitää sisällään myös muuta kuin varsinaista tutkimuskirjallisuutta. Aineistona voidaan hyödyntää myös niin sanottua harmaata tutkimusta eli esimerkiksi erilaisia politiikkadokumentteja tai niiden valmisteluun liittyviä raportteja ja selontekoja (Jesson ym. 2011, 54–56). Toisin kuin systemaattisen kirjallisuuskatsauksen alkulähteenä toimineissa lääke- ja terveystieteissä, sosiaalitieteissä ja politiikan tutkimuksessa hyödyllistä tietoa saatetaan julkaista myös muissa kuin akateemisissa lähteissä, vailla vertaisarviointia (Curran ym. 2007; Collins & Hayes 2010, viitattu lähteessä Jesson ym. 2011, 126). Vain sähköisiin tietokantoihin keskittyminen saattaa sivuuttaa olennaista kirjallisuutta erityisesti sosiaalitieteissä, joissa tietoa löytyy merkittävässä määrin harmaan kirjallisuuden muodossa. Petticrew'n ja Robertsin mukaan julkaisematonta tutkimusta saattaa löytyä esimerkiksi omina lukuinaan tiedekirjallisuudesta (Petticrew & Roberts 2006, 80).

Harmaan kirjallisuuden sisällyttäminen ja toisaalta ulossulkeminen tuottavat kumpikin haasteita laadukkaaseen kirjallisuuskatsauksen laatimiselle. Yhtäältä harmaan kirjallisuuden laatua ja akateemista uskottavuutta ei voi arvioida akateemisille kirjoituksille asetettujen vaatimusten mukaan. Toisaalta harmaan kirjallisuuden rajaaminen työn ulkopuolelle voi jättää myös työn kannalta tärkeää tietoa pois analyysistä. (Jesson ym. 2011, 126.)

Tämä on todellinen haaste työni kannalta, sillä alustavan tiedonhaun perusteella tutkimuksen aihepiiristä on kirjoitettu jonkin verran kirjamuodossa, kuten

yhteiskuntatieteissä on tapana, ja todennäköisesti myös muissa tietokantojen ulkopuolelle jäävissä lähteissä. Työmäärän ja käytettävissä olevan ajan rajallisuuden vuoksi voi kuitenkin olla tarpeen rajata kirjallisuuden etsintä ainoastaan sähköisiin tietokantoihin. Kuvaan koko hakustrategiani sekä aineistonkeruuseen valitsemiani sisällyttämiskriteereitä tarkemmin luvussa 4.2.

3.3 Narratiivinen synteesi tapana analysoida moninaista aineistoa

Systemaattisen kirjallisuuskatsauksen heterogeenisen aineiston analyysiin ei ole yhtä tiettyä tapaa tuottaa synteesi (Petticrew & Roberts 2006, 186–187). Seuraavaksi esittelen tässä työssä käytettävän analyysimenetelmän, narratiivisen synteessin.

Popay ym. (2006, 5) määrittelevät narratiivisen synteessin systemaattisen kirjallisuuskatsauksen analyysissa käytettäväksi lähestymistavaksi, jossa tekstin avulla koostetaan yhteen aineistoon sisällytettyjen lukuisten tutkimusten löydökset. Petticrew ja Roberts (2006, 164–166) toteavat narratiivisen synteessin olevan sosiaalitieteissä usein tyypillinen analyysimenetelmä, joka mahdollistaa laajan ja monipuolisen aineiston löydösten vertailun sen sijaan, että tutkimukset niputettaisiin yhdeksi homogeeniseksi massaksi. Rodgers ym. (2009) asettavatkin narratiivisen synteessin vastapariksi systemaattisissa katsauksissa usein käytetyille tilastollisille menetelmille, kuten meta-analyysille. Narratiivinen synteesi kykenee kokoamaan monin metodein laadittujen tutkimusten löydöksiä yhteen. (Rodgers ym. 2009, 50.)

Analyysin alkuvaiheessa aineistosta luodaan alustava synteesi, joka kuvaa sisällytettyjen tutkimusten tuloksia. Alustava synteesi luo pohjan aineiston sisäisten yhteyksien lähemmälle tarkastelulle, eikä se pintapuolisuutensa vuoksi ole siis itsensä varsinainen tavoiteltu analyysin lopputuote. Varsinainen mielenkiinnon kohde on aineiston tutkimusten välisten suhteiden tarkastelu. Aineiston yksittäisten tutkimusten ominaispiirteitä ja yhteyksiä toisiinsa tarkastellaan joko tutkimusten omien sanoitusten tai synteessin laatijan tekemän tietojen poiminnan pohjalta. Työkaluja analyysin toteuttamiselle ovat esimerkiksi tekstimuotoisten kuvausten tuottaminen, ryhmittely, ideakartat ja taulukointi. (Popay ym. 13–16.)

Tutkimusten laadullisten ja määrällisten löydösten vertailua voidaan suorittaa temaattisella tai sisällöllisellä analyysillä, joka muuntaa tulokset yhteismitallisempaan muotoon. Kuten Popay ja kollegat kuvaavat, temaattista analyysia voi käyttää ilman ennalta teemojen keräämistä ohjaavaa rakennetta, ja se soveltuu erinomaisesti tutkimusten pääteemojen ja tulosten kokoamiseen. Kuten alustavan synteessin kohdalla, myös varsinaisessa analyysissa tarkastellaan löydösten välisiä yhteyksiä. (Popay ym. 2006, 16–20.) Koska tutkimuskysymykseni ovat melko avoimia ja tarkoituksena on hahmottaa empiirisen tutkimuksen päälinjoja, temaattinen analyysi tarjoaa tarkoituksenmukaisen työkalun narratiivisen synteessin rakentamiseen.

4 Tutkimuksen toteutus

Tässä osiossa kerron lyhyesti tutkimusprosessista, esittelen toteutuksen aikana tehdyt valinnat ja rajaukset sekä kuvaan aineistoni ja analyysin toteutuksen.

4.1 Tutkimusprosessi

Tutkimusprosessi oli ajallisesti pitkä ja katkonainen työn hahmottelun alettua alkusyksystä 2022 ja päätyttyä kesällä 2024. Työ toteutettiin pääasiassa syyslukukauden 2022 ja kevätlukukauden 2024 aikana, joiden välillä oli pidempi tauko. Alkuvaiheessa työtä ohjanneet ennakko-odotukset ehtivät vanhentua sitä mukaa kun uutta tutkimusta julkaistiin vuosien 2023 ja 2024 aikana. Prosessin aikataulu mahdollisti kuitenkin työn mielekkään toteuttamisen, sillä tiiviimmässä aikataulussa riittävän laajaa aineistoa ei välttämättä olisi ollut mahdollista koostaa silloisen julkaisumäärän pohjalta.

Työn alkuvaiheessa ajatuksena oli tuottaa empiirisen tutkimuksen keinoin uutta tietoa politiikkamuotoilun ja päätöksenteon tueksi. Soveltuvien kvantitatiivisten aineistojen vähyyden vuoksi mielenkiintoni kääntyikin ohjaajan kanssa keskusteltuani aiheesta aiemmin tehdyn empiirisen tutkimuksen kokoamiseen ja arviointiin systemaattista kirjallisuuskatsausta hyödyntämällä.

Työn temaattinen rajaus ja menetelmävalinta muotoutuivat varhain ja alkuvaiheessa perehdyin syvällisesti systemaattista kirjallisuuskatsausta käsitteleviin menetelmäoppaisiin. Systemaattinen kirjallisuuskatsaus vaikutti menetelmänä lupaavalta, koska se voisi tuottaa mielenkiintoista tietoa kokoamalla yhteen ekososiaalipolitiikan käsitteen alaisuudessa tehtyä tutkimusta.

Teorialukujen osalta täsmentyi ajatus kuvata sosiaalipolitiikan ekologisia muospaineita ja sen parina esitellä ekososiaalipolitiikkaa ja aihepiirin teoreettista keskustelua. Näin sain työn yhdistettyä relevanttiin tutkimusperinteeseen sekä käsityksen työn tulevista vaiheista ja aikatauluista. Perehtyessäni taustakirjallisuuteen innostuin erityisesti oikeudenmukaisuudesta ja globaalisosiaalisesta näkökulmasta sosiaalipolitiikassa. Ryhdyin pohtimaan, missä määrin nykyiseen ekososiaalipolitiikan tutkimukseen on aidosti sisällytetty globaali näkökulma.

Isoin työvaihe oli systematisoitujen aineistohakujen suunnittelu ja toimeenpano. Huolimatta Bohnenbergerin (2023) olemassa olevasta ja työni kannalta olennaisesti samankaltaisesta systematisoidusta kirjallisuuskatsauksesta, hakustrategian laatimisen kannalta siitä ei ollut merkittävässä määrin apua. Sen sijaan konsultoin Jyväskylän yliopiston avoimen tiedon keskuksen informaattikkoa osana hakustrategian laadintaa. Tosin Bohnenbergerin mittava aineisto toi varmuutta tutkimusasetelman toteutettavuuteen, sillä ennen sitä oman tutkimustehtäväni yhtenä taustaolettamana oli ollut aihepiirin empiirisen tutkimuksen vähäinen määrä.

Tietokantahaut toteutettiin maaliskuussa 2024. Kuten esittelen myöhemmin tässä luvussa, haut tuottivat hyvän ja riittävän määrän aineistoa katsauksen laatimiseksi. Tein tietoisesti valinnan rajata aineiston hankinta ainoastaan tietokantahakuihin poiketen systemaattisen kirjallisuuskatsauksen lähtökohdasta koostaa kaikki aiheesta julkaistu tieto. Pro gradu -työn rajallisuuden vuoksi aineiston täydentäminen muualta kuin tietokantahauista löytyvillä tutkimuksilla jäi näin ollen tämän työn tarkastelun ulkopuolelle.

Tutkimusprosessi koostui suurelta osin itsenäisestä työskentelystä. Edellisessä luvussa esittelin systemaattisen kirjallisuuskatsauksen menetelmällisiä vaatimuksia, joista yhtenä keskeisenä lähtökohtana on ryhmä- tai parityöskentely työmäärän jakamiseksi sekä erilaisten vinoumien välttämiseksi prosessissa. Pro gradu on lähtökohtaisesti itsenäisesti laadittava yksilötyö, mutta myös parityöskentely olisi periaatteessa ollut mahdollinen vaihtoehto. Se olisi kuitenkin edellyttänyt samasta aiheesta kiinnostunutta työparia sekä yhteneväisiä aikatauluja. Yksilöllisen aikatauluni vuoksi parityö ei ollut mahdollinen.

Mukaillakseni systemaattisen kirjallisuuskatsauksen henkeä olen kuitenkin pyrkinyt kuvaamaan prosessin mahdollisimman läpinäkyvästi ja työn aikana aineiston ja analyysin laatimistyökaluna toiminut Excel-taulukko oli jaettu seminaariryhmän ja ohjaajan tarkasteltavaksi.

4.2 Sisällyttämisen- ja poissulkukriteerien valinta

Onnistuneen ja toteutettavissa olevan hakustrategian kannalta on syytä kuvata, millaisilla perusteilla tutkimuksia sisällytetään osaksi katsausta tai suljetaan sen ulkopuolelle. Tässä luvussa kuvaan yleisesti mitä sisällyttämisen- ja poissulkukriteerit ovat, systemaattiselle kirjallisuuskatsaukselle ominaisia näkökulmia kriteerien valinnassa sekä nimeän tutkimuksessani käytettävät kriteerit.

Sisällyttämisen- ja poissulkukriteerit ovat osana hakustrategiaa asetettavat vaatimukset, joiden perusteella päätetään löydetyn kirjallisuuden sisällyttämisestä osaksi aineistoa (Jesson ym. 2011, 115). Kriteerit kuvaavat, millaisia tutkimuksia aineistoon voidaan ottaa mukaan ja kääntäen mitkä jäävät tarkastelun ulkopuolelle. Sisällyttämiskriteerit on kuvattava katsauksessa tarkasti. (Petticrew & Roberts 2006, 61.)

Kriteerien valinnassa pyritään tasapainoon sensitiivisyyden ja spesifisyyden välillä. Sensitiivisyys kuvaa, kuinka paljon tuloksia haku tuottaa. Spesifisyys kertoo, kuinka suuri osa haetuista tuloksista on katsauksen kannalta relevantteja. Sensitiivisempi haku tuottaa suuren joukon tuloksia läpikäytäväksi. Erityisesti käsitteiden ja siten hakusanojen yleisyys voi tuottaa tällaisen tuloksen. (Petticrew & Roberts 2006, 81–84.) Kriteerien valinnan onnistuessa tehtävät haut tuottavat siis kattavan määrän tutkimuskysymyksen kannalta relevantteja ja riittävän tarkkoja

tuloksia sulkematta kuitenkin mielenkiintoisia tutkimuksia liikaa hakutulosten ulkopuolelle.

Laadullisen tutkimuksen osalta spesifisen haun tekeminen voi olla erityisen hankalaa. Menetelmään liittyvien tietojen mainitsematta jättäminen työn otsikoinnissa ja tiivistelmässä heikentää hakujen tavoittavuutta. (Petticrew & Roberts 2006, 85–89.) Rennosti otsikoidut tutkimukset harvoin sisältävät hakustrategiassa valittuja hakusanoja ja uhkaavat siten jäädä haun ulkopuolelle. Tällöin avainsanojen ja tiivistelmien merkitys relevanttien tutkimusten identifioinnissa korostuu. (Petticrew & Roberts 2006, 101.) Tarkka otsikointi myös sujuvoittaa hakutulosten läpikäyntiä ja seulontaa, mistä vaikuttuneena päädyin myös oman työni otsikoinnissa käytännölliseen, helposti löydettävään ja kuvaavaan otsikkoon.

Tässä työssä sisällyttämiskriteerien valintaa määrittelevät pitkälti ajalliset, taloudelliset ja kyvylliset rajoitteet. Aihepiirin käsitteistön ollessa verrattain tuoretta ja asetetut tutkimuskysymykset huomioiden hakustrategiassa ei ole tarpeellista tehdä ajallista rajausta. Taloudellisten rajoitteiden vuoksi hauissa hyödynnettävät tietokannat ja aineistoon sisällytettävät artikkelit täytyy valita sen mukaan, mitkä ovat yliopiston verkossa vapaasti käytettävissä.

Työn aikataulun ja enimmäislaajuuden puitteissa aineiston valinnassa on kiinnitettävä huomiota myös kielellisiin valintoihin. Niinpä yhdeksi sisällyttämiskriteeriksi asetetaan, että valittavien artikkelien tulee olla englannin kielellä. Huolimatta suomenkielisen tieteen tekemisen tärkeydestä, suomalaisten laatimien englanninkielisten julkaisujen määrä on kasvanut merkittävästi viime vuosina kotimaisissa lehdissä julkaisemisen kustannuksella (Sirviö & Laakso, 2021). Todennäköisesti siis valtaosa relevantista suomalaisesta kirjallisuudesta myös ekososiaalipolitiikan osalta on julkaistu englannin kielellä, joten erillistä suomen kielellä suoritettavaa aineistohakua ei tehty.

Tutkimustehtävän kannalta olennaisin sisällyttämiskriteeri on tutkimuksen empiirinen luonne. Tässä työssä empiirisen tutkimuksen tunnuspiirteenä on nimettyihin havaintoihin perustuva empiirinen aineisto ja käytettyjen menetelmien kuvailu. Niukemmin metodologiaa kuvaavat artikkelit olisi myös ollut mahdollista sisällyttää aineistoon, jolloin ne olisi tullut arvioida selkeästi kriittisemmin kuin avoimesti aineiston ja menetelmän kuvaavat artikkelit.

Näiden perusteiden myötä valitsin tutkimukseni sisällyttämiskriteereiksi seuraavat:

- Kieli englanti
- Vertaisarvioitu tieteellinen artikkeli, joka on saatavilla kokonaisuudessaan (ei esimerkiksi pelkkä abstrakti)
- Maksuttomasti saatavilla Jyväskylän yliopiston kirjastopalveluiden kautta käytettävissä olevissa tietokannoissa
- Empiirinen tutkimus

- Alkuperäistutkimus
- Selkeä kytkös ekososiaalipoliittiseen tutkimusperinteeseen

Hakutulokset, jotka eivät täytä määriteltyjä kriteerejä, suljetaan pois aineistosta. Kriteerejä olisi sovellettu myös mahdollisiin täydentäviin materiaaleihin, jos niitä olisi valikoitu muualta kuin tietokantahauista. Seuraavaksi kerron lyhyesti, miksi päädyin rajaamaan hakustrategian ainoastaan vertaisarvioituihin, tietokannoista löytyviin artikkeleihin.

Luvussa 3.3 taustoitin niin sanotun harmaan kirjallisuuden merkitystä osana aidosti koko aihepiirin tiedon yhteen kokoavaa systemaattista kirjallisuuskatsausta. Olisiko tutkimusaiheen ja -kysymysten kannalta tarkoituksenmukaista sisällyttää aineistoon myös vertaisarvioimattomia tai vähemmän arvostetuissa jurnaaleissa julkaistuja tutkimuksia?

Ekososiaalipolitiikkaan liittyvä tutkimus on verrattain uutta ja siten myös vertaisarvioimattomat sisällöt voisivat tarjota tutkimuskysymysten kannalta mielenkiintoista tietoa. Harmaan kirjallisuuden hyödyntäminen pakottaa kuitenkin pohtimaan, tulisiko vertaisarvioinnista tehdä poissulkukriteeriä. Vertaisarvioimattoman aineiston kriittinen arviointi ja siten katsauksen laadun ylläpitäminen vaatisi huomattavan paljon perehtymistä sekä tieteenmetodologian laaja-alaista ymmärrystä. Tutkielman aikataulun puitteissa tämä on tarpeen rajata ulkopuolelle huolimatta mielenkiintoisuudesta.

Arvostetumpien jurnaalien julkaisuaikataulujen ollessa usein pitkiä ajankohtaisissa aiheissa saatetaan haluta nopeasti saattaa tieto ihmisten hyödynnettäväksi, vaikka sitten julkaisemalla heikompiasoissa jurnaaleissa. Julkaisutoiminnassa voi myös olla vinoumaa, esimerkiksi vallitsevan paradigman kanssa ristiriitaiset tutkimukset eivät välttämättä läpäise vertaisarviointia ja tule siten julkaistuksi sitä edellyttävissä jurnaaleissa. (Jesson ym. 2011, 20–23.) Toisaalta laaja aineistonkeruu voi myös heikentää systemaattisen kirjallisuuskatsauksen luotettavuutta, sillä heikompileatuisten tutkimusten sisällyttäminen voi vinouttaa katsauksen tuloksia (Petticrew & Roberts 2006, 235–236).

Ekososiaalipolitiikka käsittelee lukuisia ajankohtaisia ympäristöongelmia ja haastaa erityisesti vallitsevia hyvinvointivaltioiden talouteen liittyviä lähtökohtia (Snell ym. 2023, 678). Sen perusteella arvioidin, että tutkimusta on mahdollisesti julkaistu myös ilman vertaisarviointia. Tällöin aineiston analysointi vaatisi kuitenkin erityistä herkkyyttä ja huomattavan paljon syvempää paneutumista sisällytettävien artikkelien laadun arviointiin. Edellä kuvatuista syistä johtuen sekä harmaa kirjallisuus että vertaisarvioimattomat julkaisut on päädytty sulkemaan tämän työn tarkastelun ulkopuolelle.

4.3 Aineiston kerääminen ja arviointi

Seuraavaksi kuvaan aineistonkeruun prosessin, tekemäni valinnat aineiston haussa ja karsimisessa sekä katsauksen sisällytetyn kirjallisuuden arvioinnin. Tietokantahakuihin liittyvät yksityiskohdat on kuvattu liitteessä 1.

Kuten poissulkukriteerejä koskevassa osiossa kuvasin, onnistuneen katsauksen ytimessä on tasapaino tehtyjen artikkelihakujen sensitiivisyyden ja spesifisyyden välillä, ja siinä merkittävässä roolissa ovat myös valitut hakusanat. Ekososiaalipolitiikka on verrattain uutta ekologisen kestävyuden ja sosiaalipolitiikan yhdistämistä. Esimerkiksi Perkiön ekososiaalista perustuloa koskevassa kirjallisuuskatsauksessa tarkastelluissa artikkeleissa ei esiintynyt termiä 'ekososiaalinen', vaikka ne käsittelivät sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja ekologisen kestävyuden yhdistämistä (Perkiö 2022, 557). Ekososiaalipolitiikkaa käsittelevää tutkimusta on siis tehty, mutta se ei välttämättä ole löydettävissä yhden yhteisen käsitteen alta. Perkiö päätyi käyttämään hakusanoinaan yleisiä ekologista kestävyyttä kuvaavia käsitteitä, kuten 'ecological' ja 'sustainability' sekä kasvukriittisiä 'degrowth' ja 'post-growth' (Perkiö 2022, 558). Samoista syistä Bohnenberger (2023) päätyi hyödyntämään omassa katsauksessaan systemaattisten tietokantahakujen sijaan tutkimusten manuaalista poimintaa asiantuntijasuosituksen viitoittamana.

Perkiön ja Bohnenbergerin hakustrategioista poiketen olen kiinnostunut nimenomaan tiettyjen käsitteiden piirissä tehdystä tutkimuksesta, joten yleisten aihepiiriä koskettavien hakusanojen sijaan valikoin tarkasti ekososiaalipolitiikkaa koskettavia käsitteitä. Tämä tutkimusasetelmallinen valinta oli myös tunnistettu riski, sillä tutkimuksen onnistumisen kannalta tarvitaan riittävä määrä hakutuloksia ja lopulliseen aineistoon sisällytettäviä artikkeleita. Liian tiukalla rajauksella aineistoa ei välttämättä pysty laaditulla hakustrategialla kokoamaan.

Konsultoin hakustrategian laatimisessa ja tietokantojen valinnassa yliopiston avoimen tiedon keskuksen yhteiskuntatieteistä vastaavaa informaattikkoa. Aihepiirin tuntemukseni ja suoritettujen koehakujen perusteella päädyin valitsemaan seuraavat hakusanat:

ecosocial polic*, ecosocial welfare, ecosocial state, ecowelfare state, sekä edellisten väliviivalliset vastineet eco-social polic*, eco-social welfare, jne.

Avoimen tiedon informaattikon avustuksella alustavista hakusanoista nuotoiltiin vaihtoehtoisia hakulauseita. Tekemieni koehakujen perusteella päädyin yhdistämään yleisemmän ilmiöpohjaisen hakulauseen sekä tarkemman fraasilauseen, sillä molemmat tuottivat itsenäisesti relevantteja, mutta toisistaan poikkeavia tuloksia. Yhdistämällä hakulausekkeet saatiin aikaan riittävän kattava, mutta tarpeeksi spesifi

tulos. Erityisesti tarkempi fraasihakulauseke tuotti nimenomaan sosiaalitieteellisiä julkaisuja. Lopullinen hakulauseke oli seuraavanlainen:

((eco-social OR ecosocial OR eco-welfare OR ecostate) AND (polic* OR politic* OR initiative* OR welfare OR state)) OR (("ecosocial policy" OR "ecosocial policies" OR "eco-social policy" OR "eco-social policies" OR "eco-welfare state" OR "eco-social initiative" OR "eco-social initiatives" OR "eco-social state" OR "eco-welfare state" OR ecostate))

Aihepiirin perusteella tiukasti tieteenalakohtaiset tietokannat eivät välttämättä sisällä kaikkia tutkimuskysymyksen kannalta olennaisia artikkeleita. Tämän perusteella sekä ennalta määrittelemieni sisällyttämiskriteerien perusteella haut suoritettiin seuraavissa tietokannoissa:

- ProQuest Central
- Web of Science
- Scopus

Ennen aineiston keräämistä selvitin vaihtoehtoja hakutulosten ja viitteiden hallintaan ja analysointiin. Viitteiden käsittelyyn, sisällyttämiskriteerien tarkistamiseen ja aineiston analysointiin on olemassa runsaasti erilaisia mallitaulukoita ja -runkoja. Koska katsaukseni ei käsittele yksittäistä interventiota tai tähtää meta-analyysin tekemiseen, ei suurin osa niistä kuitenkaan palvellut tarpeitani kokonaisvaltaisen kuvailevan katsauksen laatimisessa.

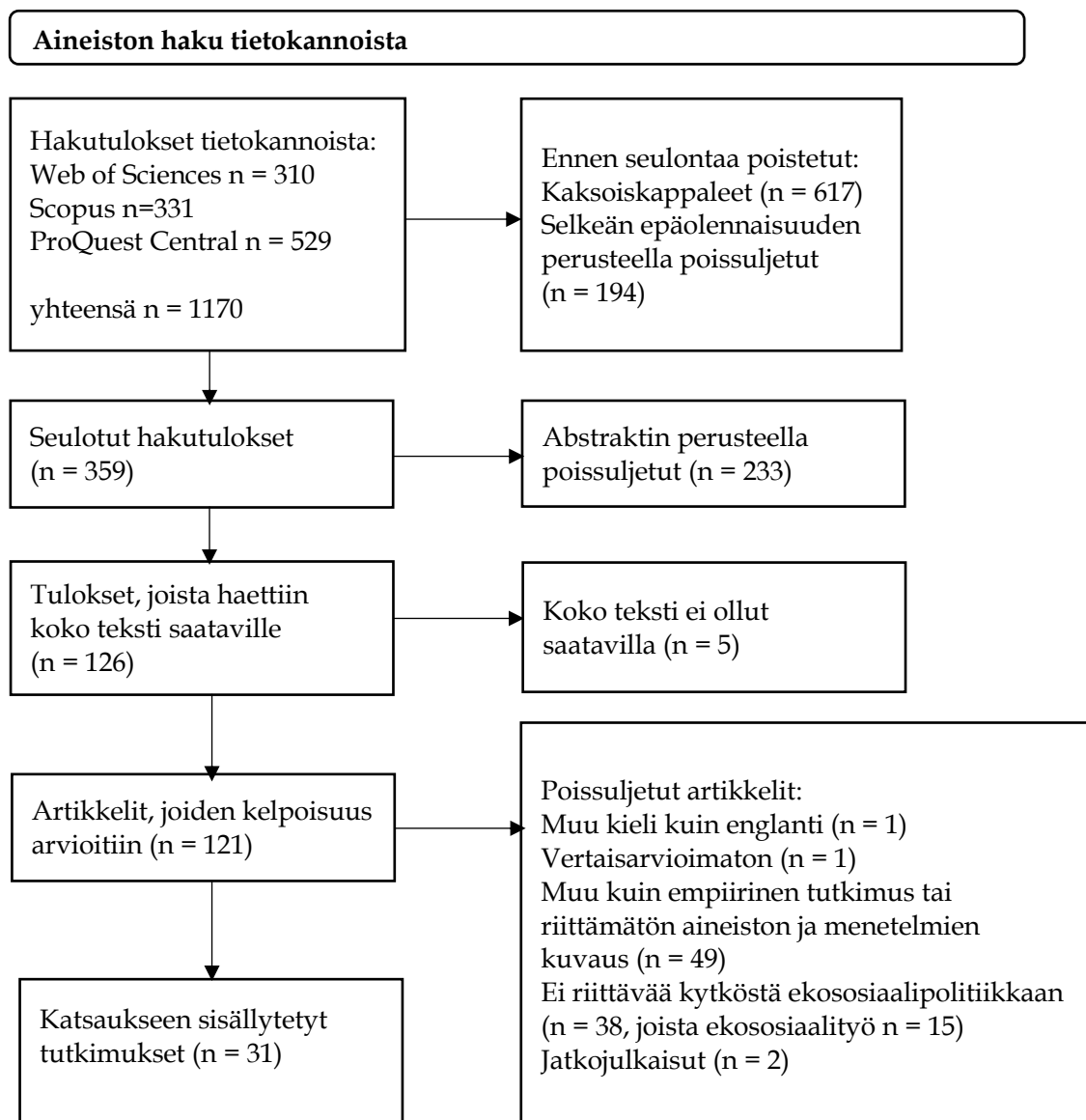
Aineiston keräysvaiheessa päädyin keräämään tietokannoista poimitut viitteet Excel-taulukkoon, jonka rakensin itse. Ensin tietokannoista saadut tulokset tuotiin ulos RSI-tiedostoina Zotero-viitteidenhallintaohjelmaan. Zoterosta artikkelit vietiin lähdeluettelomuodossa Exceliin. Lopullisen aineiston muotouduttua aineistoon kuuluvat artikkelit talletettiin pdf-muodossa viitetietojen mukaisessa aakkosjärjestyksessä tietokoneelle sekä varmuuskopioitiin yliopistotunnuksen Google Drive -ympäristöön.

Lopullisen aineiston valikointi kannattaa kuvata vuokaavion (*flow chart*) avulla artikkelien määrän kehityksen ja asteittaisen poissulkemisen kuvaamiseksi (Petticrew & Roberts 2006, 102). Esitänkin tietokantahakujen avulla laaditun aineistoni valikointiprosessin kuviossa 1. Olen tukeutunut sen laatimisessa Pagen ym. (2021) laatimaan vuokaaviomalliin, joka on osa systemaattisten katsausten ja meta-analyysien suositeltuja raportointimateriaaleja (*Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses, PRISMA*).

Tietokantahakujen tuloksia käsiteltiin kolmessa työvaiheessa: ensin suoritettiin kaksoiskappaleiden ja selkeästi epäolennaisten artikkelien poisto, sitten toteutettiin tekstien sisällöllinen seulonta ja lopuksi sisällyttämiskriteereihin perustuva karsinta.

Kolmen vaiheen jälkeen lopputuloksena on lopullinen sisällyttämiskriteerien mukainen aineisto.

Tietokantahaut tuottivat alustavia tuloksia 1170 kappaletta. Tuloksista suljettiin heti pois kaksoiskappaleet sekä selkeästi epäolennaiset tulokset, kuten lääketieteelliset artikkelit. Kaksoiskappaleiden poissulkemisen jälkeen jäljelle jäi 553 artikkelia. Otsikon perusteella epäolennaisien tulosten poissulkemisen jälkeen artikkeleita oli 359 kappaletta.

KUVIO 1 Aineiston keruu ja valikointi PRISMAN mukaisessa vuokaaviossa.

Seuraavaksi saadut hakutulokset käytiin läpi abstraktien sekä lähdeluetteloiden perusteella. Tarvittaessa tukena oli myös hakutoiminto, jota käyttämällä tarkistin esiintyykö ekososiaalisen politiikan käsite tosiasiaa artikkelin tekstissä. Tässä vaiheessa aineistoon sisällytettiin myös tekstit, jotka käsittelivät olennaisia sisarkäsitteitä. Läpikäynnin aikana osa teksteistä karsiutui sen perusteella, että ne

eivät täyttäneet jotain ennalta määritellyistä sisällyttämiskriteereistä – esimerkiksi selkeästi teoreettiset kirjoitukset sekä tekstit, joihin ei ollut vapaata pääsyä yliopiston verkon kautta.

Hakutuloksia käsitellessä ja alustavaa aineistoa kootessa vaikutti siltä, että nimenomaisesti ekososiaalipolitiikkaa käsitteleviä empiirisiä tutkimuksia tulisi paitsi riittävästi, työmäärän kannalta myös isohko määrä. Tarkensin silloista alustavaa sisällyttämiskriteeriä ”liittyy ekososiaalipolitiikkaan” muotoon ”selkeä kytkös ekososiaalipoliittiseen tutkimusperinteeseen”, jolloin sisältyäkseen aineistoon artikkelilla tulee olla selkeä teoreettinen tai muu yhteys ekososiaalipolitiikan aiempaan tutkimukseen. Näin aineistoa pystyi perustellusti rajaamaan paitsi kohtuullisemman kokoiseksi, myös paremmin tutkimuskysymykseen vastaavaksi.

Tässä vaiheessa tein päätöksen rajata ekososialismia käsittelevät artikkelit pois, sillä vaikka myös ekososialismissa yhdistyvät hyvinvointiin ja ympäristöön liittyvät teemat ja kysymykset, kyseessä on erillinen aihe ekososiaalipolitiikasta. Samoin perustein karsin myös 2000-luvun alkupuolen artikkeleissa esille nousseen ekososiaalisen markkinatalouden käsitteen sekä Etelä-Amerikasta ponnistavan *vivir bien* eli hyvin elämisen lähestymistavan.

Vaikka osa hakutuloksista siis käsitteli selkeästi ekososiaalipoliittisella otteella esimerkiksi asenteita, tiettyjä interventioita tai kaupunkisuunnittelua, niitä ei liitetty käsitteellisesti tai teoreettisesti ekososiaalipolitiikan tai ekologisesti kestävän hyvinvointivaltion piiriin. Tämän myötä tutkimuskysymysten kannalta olennaisia artikkeleita jäi 126 kappaletta.

Tuloksista haettiin kokonaiset tekstit saataville. Viisi artikkelia, jotka eivät olleet maksuttomasti saatavilla yliopiston tietoverkkojen kautta, suljettiin pois. Yksi artikkeleista oli selkeästi tutkimustehtävän ja -kysymysten kannalta relevantti, mutta sen hankkiminen työn aikataulussa ei valitettavasti ollut mahdollista.

Viimeisessä vaiheessa 121 artikkelin kelpoisuus arvioitiin, eli tarkistettiin vastaavatko ne asetettuja sisällyttämiskriteerejä. Artikkelit, jotka eivät käsitelleet ekososiaalipoliittista empiiristä tutkimusta, poistettiin aineistosta. Mikäli tarkasteltava artikkeli jätti täyttämättä yhdenkin sisällyttämiskriteerin, se suljettiin pois. Osa kuviossa 1 esitellyistä kelpoisuusarvioinnissa poissuljetuista artikkeleista on voinut siten poiketa useammasta vaatimuksesta, mutta vain yksi, yleensä ensimmäisenä havaittu, on merkitty ylös poissulkemisen perusteeksi.

Arvioiduista hakutuloksista 49 kappaletta oli muita kuin empiirisiä tutkimuksia tai ne kuvasivat metodologiaa liian puutteellisesti. Vajaa kolmasosa ei ollut riittävästi kytköksissä ekososiaalipolitiikan käsitteistöön tai teoriapohjaan, sisältäen myös 15 ekososiaalityön (ecosocial work) artikkelia. Vaikka sosiaalityön tutkimuksessa kestävän hyvinvoinnin ja ekososiaalisen transition tarpeet on huomioitu jo varhain (kts. esim. Matthies & Närhi 2017), päädyin sulkemaan sen tarkastelun ulkopuolelle, sillä kyseistä tutkimuskenttää olisi mielekäästä käsitellä omana itsenäisenä katsauksenaan.

Päädyin edelleen rajaamaan tarkastelua ainoastaan alkuperäistutkimuksiin, sillä työvaiheen aikainen aineisto sisälsi jonkin verran samaan dataan perustuvia jatkojulkaisuja. Jatkotutkimusten sisällyttäminen saattaisi yksipuolistaa aineistoa ja antaa painottuneen kuvan tutkimuskirjosta. Lopullinen katsaus antaa paremman ja tasapainoisemman käsityksen tutkimustarpeista, kun se rajataan ainoastaan alkuperäistutkimuksiin. Karsinnan aikana päädyin tiputtamaan aineistosta tällä perusteella yhden artikkelin pois, sillä se raportoi keskeneräisenä foorumituotoksena alustavia havaintoja projektista, jonka löydöksistä kirjoitettu varsinainen artikkeli sisältyi myös aineistooni.

Samoin perustein päädyin jättämään myös teoriaa ja viitekehyksiä kehittävät tutkimusartikkelit aineiston ulkopuolelle. Vaikka useimmiten laadittua viitekehystä tai teoreettista tyypittelyä testattiin yksittäisen tapauksen kautta osin empiirisiin menetelmiin, tapauksen käsittely oli useimmiten sivujuonne eikä aineistoa tai menetelmiä kuvattu kovinkaan syvällisesti. Tutkimuskysymysteni kannalta tässä työssä on tarkoituksenmukaista keskittyä tutkimuksiin, joissa empiirinen aineisto ja käytetyt menetelmät kuvataan riittävällä tarkkuudella. Menetelmätietojen puute ei myöskään mahdollista tutkimuksen laadun arviointia suhteessa muuhun katsauksen aineistoon.

Viimeisen varsinaisen karsintakierroksen jälkeen aineistoon jäi 31 sisällyttämiskriteerit täyttävää artikkelia. Seulonta- ja karsintavaiheet varmennettiin tarkistamalla poissulussa tehtyjä päätöksiä kuukauden kuluttua aineiston valikoinnin suorittamisesta. Varmennus tehtiin tarkastelemalla erityisesti sisällyttämiskriteerien läpikäynnissä tunnistettuja rajatapauksia.

Seulonnan ja karsinnan jälkeen suoritettiin tietojen poiminnan työvaihe, jonka esittelen tarkemmin seuraavassa alaluvussa. Varsinaista erillistä laadun arviointia ei suoritettu, sillä sekä laadullisille että määrällisille tutkimuksille soveltuvan tarkastuskehikon löytäminen ja laatiminen olisi ollut haastavaa eikä pro gradu -työn laajuudessa mahdollista. Koska tietokantahaut oli rajattu ainoastaan vertaisarvioituihin tutkimuksiin, kaikki aineistoon sisällytetyt tutkimukset on jo ennestään käyty läpi ja todettu tieteellisten vaatimusten mukaisesti julkaisukelpoisiksi. Tässä työssä ei myöskään tarkastella yksittäistä interventiota tai politiikkatoimea, joten tiedon yleistettävyydellä ei tutkimuskirjon kokoamiseen pyrkivässä katsauksessa ole suurta merkitystä.

4.4 Aineisto ja analyysi

Luvun loppuksi esittelen lopullisen aineistoni ja kuvaan sen pohjalta suorittamani analyysin. Kerron, kuinka käytännössä sovelsin luvussa 3 esiteltyä narratiivisen synteessin metodologiaa aineiston analyysissä.

Numerointi ja viite	Tutkimustyyppi/menetelmä	Kohdentuminen
1. Koch & Fritz (2014)	Komparatiivinen asennetutkimus, klusterianalyysi	ISSP 2010
2. Jakobsson, Muttarak & Schoyen (2018)	Asennetutkimus	ISSP 1993, 2000, 2010
3. Fritz & Koch (2019)	Komparatiivinen asennetutkimus	ESS 2016
4. Brandl & Zielinska (2020)	Politiikka-analyysi, haastattelututkimus	Itävalta
5. Khan, Hildingsson & Garting (2020)	Komparatiivinen tapaustutkimus	Ruotsi
6. Otto & Gugushvili (2020)	Komparatiivinen asennetutkimus, regressioanalyysi	ESS 2016
7. Stamm ym. (2020).	Monikansallinen tapaustutkimus	Suomi, Saksa, Belgia ja Italia
8. Zimmermann & Graziano (2020)	Klusterianalyysi	Eurooppa
9. Fritz ym. (2021)	Pääkomponentti- ja klusterianalyysi	Ruotsi
10. Emilsson (2022)	Asennetutkimus, logistinen regressioanalyysi	Ruotsi
11. Bonetti & Villa (2023)	Tapaustutkimus	Italia
12. Bridgen (2023)	Tapaustutkimus, politiikka-analyysi	Englanti
13. Cigna ym. (2023)	Komparatiivinen politiikka-analyysi	Eurooppa, Kansainvälinen
14. François, Mertens de Wilmars & Maréchal (2023)	Sisällönanalyysi	Eurooppa, Yhdysvallat
15. Fritz & Eversberg (2023)	Asennetutkimus	Saksa
16. Hasanaj (2023)	Klusterianalyysi	Kansainvälinen
17. Hidasi, Venczel & Antal (2023)	Komparatiivinen tapaustutkimus	Unkari
18. Hirvilampi ym. (2023)	Tapaustutkimus	Suomi
19. Khan ym. (2023)	Asennetutkimus, regressioanalyysi	Ruotsi
20. Koch, Büchs & Lee (2023)	Tapaustutkimus, aineistotriangulaatio	Kansainvälinen, Ruotsi
21. Lee & Koch (2023)	Synteematriisien laatiminen koodeista	Ruotsi
22. Lee, Koch & Alkan-Olsson (2023)	Asennetutkimus	Ruotsi
23. Pedrosa & Xerez (2023)	Haastattelututkimus	Brasilia
24. Ronchi, Natili & Molteni (2023)	Asennetutkimus, faktorianalyysi	Eurooppa
25. Schulze Waltrup, Moore & Paulsen (2023)	Asiakirja-analyysi, diskurssianalyysi	Kansainvälinen
26. Fritz & Eversberg (2024)	Asennetutkimus	Saksa
27. Graziano (2024)	Politiikka-analyysi	EU
28. Nordbrandt ym. (2024)	Komparatiivinen asennetutkimus	Eurooppa
29. Sabato & Mandelli (2024)	Politiikka-analyysi	EU
30. Tobing-David, Adi & Nuryana (2024)	Komparatiivinen tapaustutkimus	Indonesia
31. Vogel ym. (2024)	Taloustieteellinen tutkimus	Iso-Britannia

TAULUKKO 1 Katsaukseen sisällytetyt tutkimukset

Aineiston artikkelit on esitetty taulukossa 1. Koottu aineisto oli hyvin heterogeeninen, sillä pyrkimyksenä oli laatia luvussa 3.2 mainittu parhaan saatavilla olevan näytön katsaus. Lopulliseen aineistoon sisältyi 31 artikkelia. Artikkeleista 14 oli määrällisiä ja 15 laadullisia. Kaksi artikkelia edusti sekä laadullista että määrällistä lähestymistapaa. Selkeyden vuoksi aineiston artikkelit on numeroitu, jotta ne eivät tuloksia esiteltäessä sekoitu varsinaisiin lähdeviittauksiin.

Vanhin aineistoon sisällytetty artikkeli oli julkaistu vuonna 2014 ja tuorein 2024. Enemmistö artikkeleista on ilmestynyt vuosien 2023 ja 2024 aikana. Havainto on sikäli mielenkiintoinen, että mikäli aineistohaut katsausta varten olisi toteutettu alkuperäisen aikataulun mukaan alkuvuodesta 2023, valtaosa nyt aineistoon sisältyvistä artikkeleista olisi jäänyt tarkastelun ulkopuolelle. Työn alkuvaihetta ohjannut hypoteesi empiirisen tutkimuksen vähäisestä määrästä olisi siten pitänyt paikkansa.

Analyysi alkoi koodaamisella. Osana tietojen poiminnan työvaihetta artikkeleista taulukoitiin tiedot seuraavien luokkien mukaisesti:

- julkaisuvuosi
- aihepiiri
- löydökset
- tutkimustyyppi / käytetyt menetelmät
- onko tutkimus laadullinen vai määrällinen
- kohdentuminen (alueellisuus, aineisto)

Lisäksi vastatakseni tutkimusaukkoja koskevaan tutkimuskysymykseeni olin asettanut ennako-oletukseni perusteella yhdeksi tarkastelukulmaksi seuraavan kysymyksen: miten globaalin oikeudenmukaisuuden ulottuvuus on huomioitu?

Julkaisuvuosi kerättiin ensin, jonka jälkeen artikkelit laitettiin sen perusteella aikajärjestykseen. Artikkeleille annettiin järjestyksen mukainen numerointi. Loput taulukoitavat tiedot poimittiin artikkeli kerrallaan alkaen vanhimmasta julkaisusta ensin ja edeten kohti tuoreimpia tutkimuksia. Aikajärjestyksessä eteneminen muodosti analyysimenetelmän näkökulmasta luontevan lähestymistavan, sillä ajattelu ja alustava synteesi jäsenyivät artikkelien kerrostuessa lukiessa päällekkäin.

Tiedot kerättiin Excel-tilukoon siten, että tarkan lainauksen sijaan ylös kirjattiin kuvaava koodi. Esimerkiksi Stamm ym. (2020) tarkastelivat tapauksia neljästä eri maasta, joten tutkimustyyppiä annettiin koodi 'monikansallinen tapaustutkimus'.

Osassa tutkimuksista menetelmätietoja kuvattiin tarkemmin ja ne pystyttiin poimimaan sellaisenaan, toisissa tapauksissa taas niille on pyritty asettamaan mahdollisimman kuvaava koodi. Tämä onnistui melko hyvin pois lukien artikkeli 31, joka muun kuin sosiaalitieteellisen alan artikkelina osoittautui haastavaksi tunnistaa menetelmällisesti. Yleisluontoinen koodi taloustieteellisenä tutkimuksena on

kuitenkin tässä tapauksessa riittävä erottelukijä verrattaessa muihin katsauksen artikkeleihin.

Jokaisesta aineistoon sisältyvästä artikkelista on induktiivisesti poimittu sen pääaihe ja keskeiset tulokset, jotka on esitetty liitteessä 2. Käytännössä tiedot kirjattiin Excel-taulukkoon laatimalla artikkeli kerrallaan lyhyt tekstimuotoinen kuvaus aiheista ja tuloksista. Artikkelien tiivistäminen samaan formaattiin häivyttää tutkimusten eroavaisuuksia, mutta mahdollistaa niiden löydösten vertailun ja syntetisoinnin.

Aineiston suuresta koosta johtuen analyysi suoritettiin alustavan synteessin pohjalta laaditun ryhmittelyn mukaan, joka esitellään tarkemmin luvussa 7.1. Tietojen poiminnan ja ensimmäisen artikkelien luvun perusteella syntynyt alustava synteesi antoi aiheita ryhmitellä tutkimukset kolmeen luokkaan. Löydökset ja niiden mahdolliset keskinäiset yhteydet käytiin läpi ryhmittäin.

Tämän jälkeen palasin koko katsauksen tasoiseen tarkasteluun ja syntetisoin aineiston laatimalla aikajanan julkaisuista. Myös aikajana muodosti kolme analysoitavaa ryhmää, joiden sisältämiä artikkeleita tarkasteltiin yhdessä ja ryhmiä suhteessa toisiinsa. Näin analyysi muodosti lopulta tarinan ekososiaalipolitiikan empiirisen tutkimuksen kehityksestä ja nykytilasta.

5 Tulokset

Seuraavaksi esittelen analyysin keskeiset tulokset ja vastaan aiemmin esittämiini tutkimuskysymyksiin. Ensin käyn läpi katsauksen tuottaman ekososiaalipoliittisen tietopohjan eli kokoan artikkelien löydökset yhteen. Sen jälkeen kuvaan tutkimuskirjon kehitystä kolmiosaisella draaman kaarta mukailevalla jaottelulla. Lopuksi käsittelen havaitsemiani tutkimusaukkoja.

5.1 Ekososiaalipolitiikan empiirinen tietopohja

Ensimmäinen tutkimuskysymykseni kysyy, mitä ekososiaalipolitiikasta tiedetään empiirisen tutkimuksen perusteella. Kuten mainitsin edellisessä luvussa, aineisto on analysoitu aihepiirien mukaisen ryhmittelyn perusteella. Kun jokainen luokka on tarkasteltu itsenäisesti, on mahdollista koota ne myös yhteen. Katsaustason syntetisointi luo kokonaiskuvan siitä, mitä tiedämme ekososiaalipolitiikan toteutusmahdollisuuksista, konkreettisista politiikkatoimista ja instituutioiden valmiuksista muuttua.

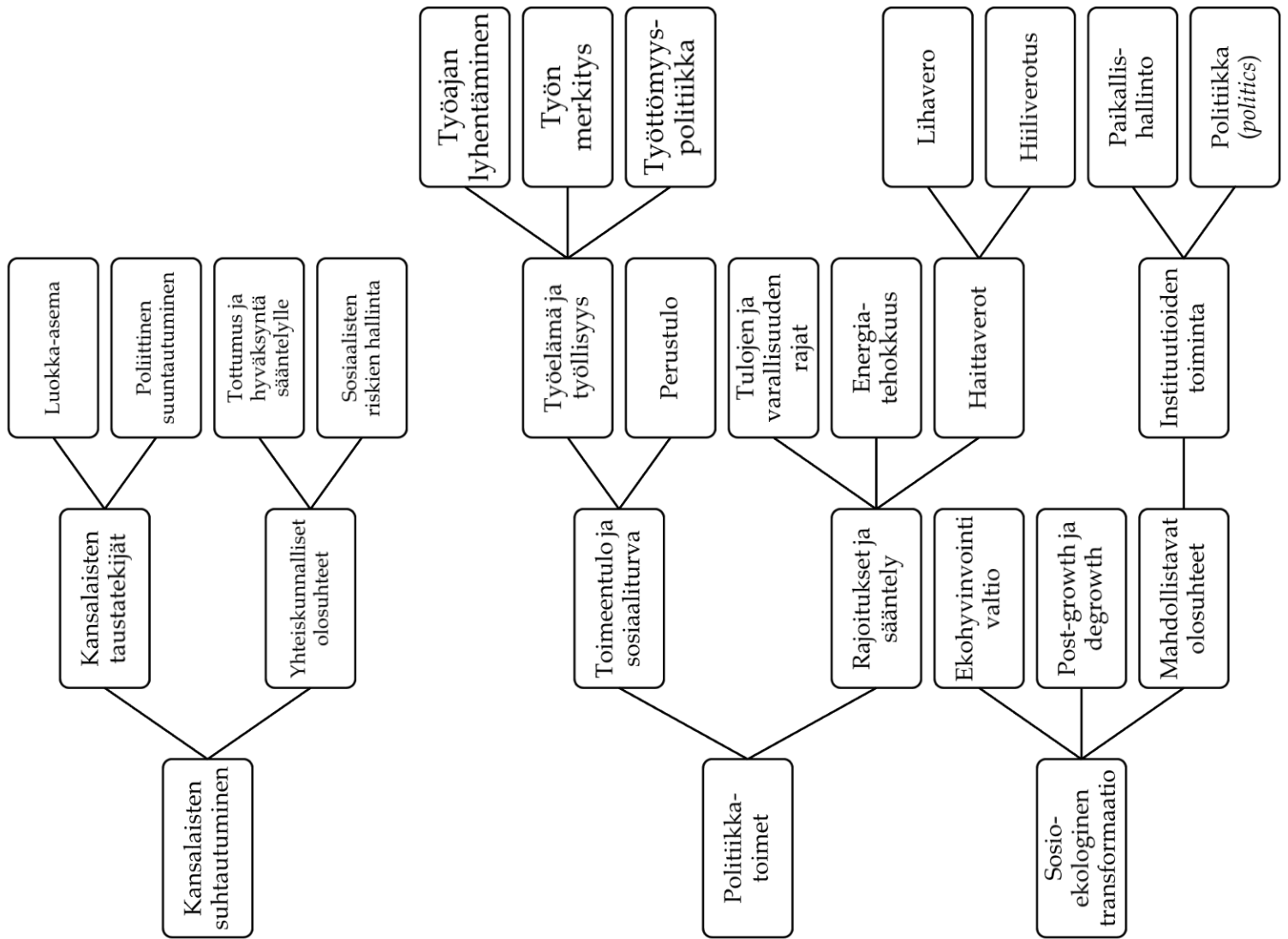
Aihepiirien ja löydösten vierekkäisen tarkastelun ja vertailun perusteella tutkimusten mielenkiinnonkohteet on jaettu kolmeen luokkaan:

- kansalaisten suhtautuminen
- politiikkatoimet
- sosio-ekologinen transformaatio

Luokittelu on esitetty kuviossa 2. Luokat eivät ole toisiaan poissulkevia, vaan tutkimus voi kuulua useamman luokan alle yhtä aikaa. Samantasoiset luokat eivät myöskään välttämättä sisällä saman verran julkaisuja. Yksikin artikkeli voi perustellusti muodostaa oman alaryhmittelynsä.

Ryhmittelyn perusteella empiirisen tutkimuksen voi ajatella tarkasteluhetkellä jakautuvan kokonaisvaltaisen muutoksen tutkimiseen, sen läpiviennin kannalta olennaiseen asenneilmapiiriin sekä konkreettisiin politiikkatoimiin, jotka veisivät kohti kestävän hyvinvoinnin toteutumista. Seuraavaksi esittelen tutkimusten keskeiset löydökset, niiden yhteydet ja mahdolliset ristiriidat ryhmittäin. Aloitan kansalaissuhtautumisesta ja etenen politiikkatoimien kautta kohti yhteiskuntien sosio-ekologista transformaatiota.

KUVIO 2 Tutkimusten mielenkiinnonkohteet ryhmiteltynä.

Kansalaisten suhtautumista ekososiaalipolitiikkaan on tutkittu lähinnä Euroopan ja yksittäisten hyvinvointivaltioiden näkökulmasta. Vaikuttimet voidaan jakaa karkeasti kansalaisten taustatekijöihin ja asemaan sekä ympäröiviin yhteiskunnallisiin olosuhteisiin kuten hyvinvointivaltion turvaverkon kattavuuteen.

Yhtenä mielenkiinnon kohteena on ollut, ovatko ympäristötoimiin ja sosiaalipolitiikkaan liittyvät asenteet ylipäänsä kytköksissä toisiinsa. Tarkasteltuihin artikkeleihin kuului yksi kansainvälinen asennetutkimus (2), jossa havaittiin, että suhtautuminen tulonsiirtoihin ja asennoituminen ympäristökysymyksiin eivät ole synergisessä yhteydessä keskenään. Euroopassa kansalaiset ovat jakautuneita suhtautumisessaan sekä ympäristö- ja sosiaalipolitiikkaan, ja Pohjoismaissa kannatus molemmille on korkeinta (6). Luottamuksella julkisiin instituutioihin sekä poliittisella ajatusmaailmalla havaittiin yhteys suhtautumiseen (Otto & Gugushvili 2020).

Kansalaisten taustatekijöiden vaikutuksia on tutkittu erityisesti Saksassa ja Ruotsissa. Saksalaistutkimusten (15, 26) perusteella tiedetään, että luokka-asemalla voi olla vaikutusta kansalaisten asennoitumiseen. Ruotsalaisten kyselytutkimusten (9, 10, 19, 22) mukaan sosioekonomisella taustalla ja poliittisella suuntautumisella on myös vaikutusta. Fritz ja kollegat (9) havaitsivat, että sosioekologinen kamppailu yhteiskunnassa uusintaa olemassa olevia sosiaalisia jakolinjoja.

Kansalaisten taustojen ja yhteiskunnallisen aseman lisäksi ympäröivien yhteiskunnallisten olosuhteiden vaikutusta suhtautumiseen on tarkasteltu. Esimerkiksi Nordbrandt ynnä muut (28) tutkivat sosiaalisten turvaverkkojen vaikutusta hiiliveron kannatukseen vertailemalla eurooppalaisten maiden sosiaaliturvajärjestelmien variaatiota ja kansalaisten näkemyksiä keskenään. Sosiaaliturvajärjestelmän kattavuudella ja maksettavien korvausten tasolla havaittiin selkeä yhteys asennoitumiseen. Vogel ym. (31) tarkastelivat toimeentulon haavoittuvuutta taloustieteellisin menetelmin ja esittivät, että työtä ja toimeentuloa turvaavat politiikkatoimet voisivat edistää ympäristöpolitiikan yleistä hyväksyttävyyttä.

Heggebøn ja Hvindenin (2022, 55) mukaan tutkittaessa kansalaisten suhtautumista ekososiaaliseen politiikkaan kyselytutkimuksessa on hyödynnetty lähinnä ilmaston ja taloudelliseen epätasa-arvoon liittyviä muuttujia. Tarkastellut tutkimukset tukevat väittämää osittain. Kuitenkin taloudellisen epätasa-arvon ohella on otettu tarkasteluun myös esimerkiksi suhtautuminen lihaveroon ja työajan lyhentämiseen (19).

Osassa artikkeleista teoriapohjaa rakennetaan aiempien löydösten varaan ja toisaalta tietopohjaa syvennetään tarkemmalla operationalisoinnilla. Ottaen huomioon maantieteellisen keskittyneisyyden, ei ole yllättävää, että asennetutkimusten välillä on selkeitä keskinäisiä yhteyksiä. Toisaalta painottuneisuuden vuoksi tulokset eivät ole kaikilta osin yleistettävissä laajemmin. Voikin sanoa, että tiedämme paljon globaalin pohjoisen asukkaiden suhtautumiseen vaikuttavista tekijöistä. Niiden pohjalta voidaan kuitenkin rakentaa olettamuksia ja

tutkimuksellisia lähtökohtia myös muiden maiden kansalaisten asennoitumiseen mahdollisesti vaikuttavista taustatekijöistä.

Politiikkatoimien kirjo on katsauksen artikkeleissa suhteellisen laaja. Tutkimusten mielenkiinnonkohteena olevat politiikat pitivät sisällään muun muassa työpolitiikkaa, toimeentulo- ja sosiaaliturvakysymyksiä (19, 21, 31), tulo- ja varallisuuserojen rajoittamista (14), maatalouden tukemista (23, 25), haittaveroja (19, 28) sekä energiaköyhyyden ratkaisuja (12). Toimet keskittyivät isoilta osin sosiaalisten riskien hallintaan ja resurssien jakamiseen hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Työhön liittyvää tutkimusta oli jonkin verran. Unkarilainen tutkimus keskittyi työnantajien suhtautumiseen työajan lyhentämiseen sekä syihin tarjota työntekijöille mahdollisuus lyhyempään työaikaan (17). Hidas, Venczel & Antal (2023) huomasivat, että yrityksen koolla oli vaikutusta ja että lyhennetyllä työajalla tavoiteltiin joissain tapauksessa myös korkeampia voittoja. Työtä ja sen roolia katsottaessa on havaittu, että sen merkitystä voitaisiin laajentaa pelkästä toimeentulon turvaamisesta myös muiden inhimillisten tarpeiden, kuten ymmärryksen, identiteetin ja luovuuden täyttämiseen ekologista kestävyyttä tavoiteltaessa (21). Lee ja Koch (2023) kartoittivat myös näitä roolimutoksia palvelevia ekososiaalisia työreformoja, joihin lukeutuivat muun muassa jo mainittu työajan lyhennys, perustulo, osallistumistulo sekä sapattivuosi kouluttautumisen tai yhteiskunnallisen palveluksen merkeissä.

Työpolitiikan tutkimuksessa on kiinnitetty huomiota myös työllisyydenhoidon ja työttömyyspolitiikan rooliin osana sosioekologista muutosta. Yksi artikkeli tarkasteli ruohonjuuritason ekososiaalisia innovaatioita, joissa ekologiset palvelut yhdistyvät muun muassa tukityöllistämiseen, ja havaitsi, että elinkeino- ja työllisyyspolitiikka ei nykyisellään ole juurikaan arvostanut tai hyödyntänyt niitä (7).

Näkökulma on siis säilynyt hyvin lähellä sosiaalipolitiikan perinteistä roolia. Vaikuttaakin siltä, että empiirinen tutkimus keskittyy pitkälti sosiaalipolitiikan vihertämiseen, myötäillen Mandellin (2022) laatimaa nelikenttää ja ekososiaalipolitiikan tyypittelyä. Britannian energiatehokkuustoimia ja energiaköyhyyttä käsittelevä tutkimus (12) on poikkeus, jossa integraatiosuhde on Mandellin tyypittelyn mukaista ympäristöpolitiikan sosiaalistamista. Integraatio on tässäkin tapauksessa kuitenkin vain osittaista ja politiikan pääpaino on ollut artikkelin mukaan kasvihuonekaasujen vähentämisessä.

Tutkimus pyrkii myös keinovalikoimallaan vastaamaan osittain ekososiaalipolitiikan rahoittamisen haasteisiin. Esille nostetaan muun muassa maksimitulo- ja varallisuusrajojen mahdollisuus rahoittaa sosiaaliturvajärjestelmää ja ekologisesti kestävämpiin toimintatapoihin siirtymistä, kuten François, Mertens de Wilmars & Maréchal argumentoivat osana historiallisista kirjoituksista ammentavaa sisällönanalyysia (14). Vaikka haittaverotusta on tarkasteltu, temaa ei ole ainakaan toistaiseksi liitetty osaksi kasvuriippumattoman hyvinvointivaltion palveluiden

rahoittamista. Syy lienee tutkimusten ytimessä olevassa haasteessa tehdä arkea kallistavista, riskinä nähtävistä veroista yleisesti hyväksytyjä.

Sosio-ekologisen transformaation alle ryhmittelemässäni talouskasvun jälkeistä yhteiskuntaa tarkastelevassa tutkimuksessa syvennetään edelleen tätä ajattelua. Hallitustenvälisen ilmastopaneeli IPCC:n raporteissa sosiaalipolitiikan toteuttamisen planeetan kantokyvyn rajoissa nähtiin edellyttävän irrottautumista talouskasvusta (20). Talouskasvuriippuvuuden vähentämiseksi tutkimuksessa on hahmoteltu resursseja uudelleenjakavan politiikan kokonaisuutta, jossa tulorajat ja varallisuusverotus mahdollistaisivat vähimmäistoimeentulon tarjoamisen ja eriarvoisuuden vähentämisen (19).

Yksi selkeä osa-alue sosio-ekologisen transformaation tarkastelussa on ekohyvinvointivaltiokehityksen tutkimus. Julkaisuissa oltiin kiinnostuneita ekohyvinvointivaltioiden olemassaolosta (16) sekä nykyisten hyvinvointivaltioiden edellytyksistä edetä sitä kohti (18). Valtiotasolla tarkastelu on pitkälti ekohyvinvointivaltion kehitykseen kytkeytyvää. Tarkastelua on tehty sekä eurooppalaisten valtioiden että eri hyvinvointivaltioregiimien kesken.

Asennetutkimus on palvellut ekososiaalipolitiikan varhaista kiinnostusta hyvinvointivaltioiden muutoskyvyn tarkastelussa ja ekohyvinvointivaltion tavoittelussa. Varhaisin aineistoon sisällytetty tutkimus kertoo, että kansalaisten asennoitumisen perusteella pohjoismaisilla hyvinvointivaltioilla ei havaittu selkeää etulyöntiasemaa potentiaalissa kehittyä ekohyvinvointivaltioksi (1). Sen sijaan myöhemmät tulokset antavat viitteitä siitä, että Pohjoismaat sosialidemokraattisina hyvinvointivaltioina ovat parhaassa asemassa sekä asukkaiden suhtautumisen, että ekososiaalipolitiikkaan liittyvän suorituskyvyn osalta. Niillä on paitsi riittävä kannatus politiikkatoimille, myös edellytyksiä edistää sosiaalista ja ympäristöllistä kestävyyttä.

Schoyen kollegoineen (2022) ovat tutkineet samaa asetelmaa. He ovat tarkastelleet tapaustutkimusten kokonaisuuden perusteella eri hyvinvointivaltioregiimien valmiuksia ekososiaalisen näkökulman omaksumiselle. Hypoteesina oli, että pohjoismaiden sosiaalidemokraattinen hyvinvointivaltiomalli tarjoaisi muihin verrattuna paremmat edellytykset ekososiaaliseen valtioon (*eco-social state*) tai kestävään hyvinvointivaltioon (*sustainable welfare state*) siirtymiseksi. Sosiaalidemokraattisen hyvinvointivaltioregiimin eduksi arvioitiin laadukkaat julkiset instituutiot sekä positiivinen suhtautuminen verotukseen ja laajaan julkisen vallan käyttöön. Yhteiskunnallisten ongelmien ratkomista julkisin toimin pidetään näissä valtioissa yleensä hyväksyttävänä ja erilaisiin markkinainterventioihin ja yksilön elämän sääntelyyn on totuttu. Siksi mahdollisuus sosiaali- ja ilmastopolitiikan yhteensovittamiselle on teoretisoitu olevan erityisen hyvä. (Schoyen ym. 2022, 16–17.) Hvinden ym. katsovat kirjaan sisällytettyjen tutkimusten perusteella, että hypoteesille on löydettävissä alustavaa näyttöä tuloksista. Niistä ei kuitenkaan voi vetää lopullisia

johtopäätöksiä. (Hvinden ym. 2022, 262–263.) Suuresta mielenkiinnosta ja useista tutkimuksista huolimatta yksiselitteistä tulosta asenteiden kytköksestä ekohyvinvointivaltiokehitykseen ei näyttäisi olevan.

Politiikan (*politics*) merkitystä transformaation aikaansaamisessa on tarkasteltu kansallisella ja ylikansallisella tasolla (11, 27, 29). Huomionarvoista on, että politiikka yhdistää useita erilaisia tavoitteita, ja myös ekososiaalipolitiikan edistäminen voi olla väline muille päämäärille. Graziano (27) osoitti, että komissio on edistänyt ekososiaalista politiikkaa vahvistaakseen omaa legitimitettiään toimijana.

Useampi tutkimus on tarkastellut Euroopan unionia ja sen asukkaita (24, 29), mikä mahdollisesti kielii instituution merkittävästä potentiaalista sosio-ekologisen muutoksen edistämisessä. European Green New Dealia on tarkasteltu komission legitimitetiiprojektin ohella myös reilun siirtymän näkökulmasta (13).

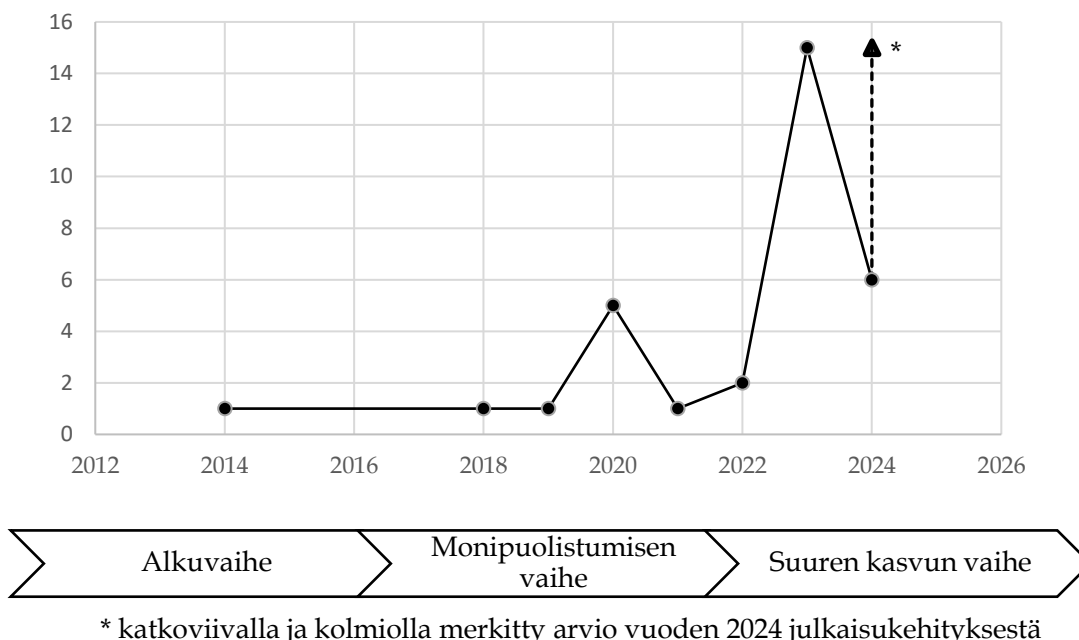
Sosio-ekologisen transformaation tarkastelu ei ole jäänyt ainoastaan valtioiden vertailuun tai ylikansallisen tason tarkasteluun, vaan huomiota on kiinnitetty myös aluehallinnon merkitykseen. Useat tapaustutkimukset tarkastelevat paikallishallinnon roolia ekososiaalisen politiikan käyttöönotossa. Tarkastelua on tehty Itävallan Wienin (4), ruotsalaiskaupunkien (5) sekä indonesialaisten paikallishallintojärjestelmien näkökulmasta (30). Edellä mainittujen eurooppalaisten esimerkkien osalta tarkastelun kohteena oli ekologisen ja sosiaalisen politiikan integraatio, jonka todettiin olevan vajavaista. Khan, Hildingsson ja Garting (2020) tunnistivat integraation toteutuvan osittain esimerkiksi liikennesuunnittelussa. Brandl ja Zielinska (2020) eivät pitäneet Wienin älykkään kaupunkikehittämisen strategiaa ekososiaalipolitiikkana ja peräänkuuluttivat kytköksiä ympäristön ja työn laadun välille. Indonesian tapauksessa taas tarkasteltiin kestävästä hyvinvoinnin mukaisen politiikan käyttöönoton vaatimia sosiaalisia, poliittisia ja teknisiä vaatimuksia. Tobing-David, Adi ja Nuryana (2024) havaitsivat, että kestävästä hyvinvoinnin mukaisen politiikan toteuttamista tukivat tarpeet turvaava ja heikoimmassa asemassa olevat huomioiva sosiaalipolitiikka yhdistettynä toimivaan paikallistalouteen, todelliseen itsehallintoon ja yhteisön osallistamiseen sekä käytössä oleviin ekologisiin toimintatapoihin.

5.2 Tutkimuskirjo ja käytetyt menetelmät

Millaisin tutkimuksin ja menetelmin edellä kuvattua tietoa on pyritty tuottamaan, ja kuinka empiirinen tutkimus on kehittynyt kymmenen vuoden aikajänteellä? Artikkelien muodostamaa tutkimuskokonaisuutta käsitellään narratiivisen synteessin avulla julkaisuvuoden mukaisessa kronologisessa järjestyksessä. Tuloksena on aikajana empiirisen ekososiaalipoliittisen tutkimuksen kehityksestä 2020-luvulla (kuvio 3).

Kuten luvussa 4.4 aineistoa esitellessäni totesin, julkaisumäärät ovat kehittyneet hurjasti kymmenen vuoden sisällä. Julkaisumäärien ja tutkimustyyppien perusteella

ekososiaalipoliittisen empiirisen tutkimuksen tarina onkin jaettavissa kolmeen vaiheeseen jopa perinteistä draaman kaarta mukailleen. Olen nimennyt ne alkuvaiheeksi (2014–2018), monipuolistumisen vaiheeksi (2019–2022) ja suuren kasvun vaiheeksi (2023–2024). Lopuksi summaan vielä menetelmäkirjoa kokonaisuutena.

KUVIO 3 Ekososiaalipoliittikan empiirisen tutkimuksen aikajana.

Alkuvaiheessa vuosina 2014–2019 julkaistiin vain yksittäisiä tutkimuksia, jotka olivat pääasiassa olemassa olevia kyselyaineistoja hyödyntäviä asennetutkimuksia. Tätä voikin pitää tarinan rauhallisena johdantona, jolloin ollaan vasta tutustumassa keskeisiin hahmoihin ja tarinan maailmaan. Esimerkiksi ESS- ja ISSP-aineistojen ympäristöaiheisia kysymyspatteristoja koitettiin taivuttaa ekososiaalipoliittikkaa tavoittavaan muotoon. Näin toimin tuolloin myös itse kandidaatintyössäni (kts. Vainikainen 2018).

Tulos on myös linjassa Heggebøn ja Hvindenin (2022, 55) näkemysten kanssa. Tutkiessaan ilmaston ja taloudelliseen eriarvoisuuteen liittyvien asenteiden kytköksiä he huomasivat aiempaa tutkimusta koostaessaan, että teemoja yhdistäviä soveltuvia määrällisiä aineistoja oli heikosti saatavilla. Kansalaisten suhtautumista on tutkittu lähinnä ISSP- ja ESS-aineistoja käyttäen. (Heggebø & Hvinden 2022, 55–56.) Heggebøn ja Hvindenin tarkastelemassa kirjallisuudessa on merkittävä päällekkäisyyttä katsausaineistoni kanssa.

Siitä huolimatta tämän katsauksen tutkimuskysymyksiä muodostettaessa yhtenä oletuksenani oli, että nimenomaan tilastollisia menetelmiä hyödyntäviä määrällisiä tutkimuksia olisi aiheesta vähäisesti. Tietokantahakujen perusteella tilanne osoittautui lähes päinvastaiseksi, sillä tutkimussuunnitelman laatimista

edeltäneenä aikana julkaistut, katsaukseen sisällytetyt tutkimukset olivat poikkeuksetta nimenomaan määrällisiä.

Alkuvaiheen tutkimusta on myös leimannut kansainvälinen vertaileva ote. Ei ole mahdollista varmistaa, johtuuko painotus saatavilla olevista aineistoista ja sen aiheuttamista rajoitteista vai itsearvoisesta kiinnostuksesta juuri tätä tulokulmaa kohtaan.

2020-luvulle tultaessa voitaisiin puhua monipuolistumisen vaiheesta, sillä tutkimusten määrän alkaessa kasvaa myös mielenkiinnon kohteet, toteutustavat ja menetelmät monipuolistuivat. Siinä missä aiemmin oli tukeuduttu valmiiden kyselyaineistojen hyödyntämiseen, uudella vuosikymmenellä aineistoina ryhdyttiin hyödyntämään tutkimusta varta vasten laadittuja, omia alkuperäisiä kyselyaineistoja. Samoin useissa tutkimuksissa laadittiin kansalaiskeskusteluihin ja haastatteluihin perustuvia uusia laadullisia aineistoja.

Tämä myös osoittaa katsauksen tutkimusten yhteyttä aiempaan teoreettiseen ja kirjallisuutta kokoavaan tutkimukseen, jossa tutkimusten ja aineistojen yksipuolisuus on nostettu esille. Kehityksen perusteella puutteet kyselyaineistoissa on huomioitu ja siihen on pyritty vastaamaan uusien tutkimusten suunnittelussa.

Tutkimustyyppit laajenivat asennetutkimuksesta politiikka-analyysiin ja erilaisiin tapaustutkimuksiin. Tätä voikin pitää juonen kaavan mukaisena kehittelyvaiheena. Laajeneva tietopohja ja uudet tutkimustyyppit tuovat mukanaan juonenkäänteitä, kun ymmärrys syvenee ja tutkimuksen operationalisointi tarkentuu yleisistä kyselyaineistojen muuttujista tarkemmin ekososiaalipolitiikan teoreettisia olettamuksia mukaileviin operationalisointeihin.

Tarinan hahmoihin aletaan tutustua tarkemmin, kun tutkimus siirtyy kansainvälisestä tarkastelusta valtiotasolle ja jopa mikrotason tapausten tarkasteluun. Esimerkiksi Stamm ym. (2020) tarkastelevat ekososiaalisia innovaatioita osana työllisyyspolitiikkaa. Monipuolistumisen vaiheen tutkimus alkaakin nostamaan esiin ruohonjuuritason toimintatapoja osoittaen inkrementaalisen muutoksen mahdollisuuksia kohti sosio-ekologista transformaatiota. Tapaustutkimukset tuottavat pistemäisesti uutta, usein hyvin lokalisoitunutta tietoa.

Suuren kasvun vaiheen voi katsoa alkavan 2023 julkaisumäärien hypätessä moninkertaisesti lukemiin aikaisempaan verrattuna. Yksi katsauksen keskeisiä havaintoja onkin julkaisumäärien merkittävä kasvu 2020-luvulle tultaessa. Vuoden 2024 osalta maaliskuun alkuun mennessä tietokannoista löytyi jo 6 julkaisua. Lopullista julkaisumäärää ei ole mahdollista tietää varmaksi kesken vuotta, mutta sen voisi varovaisesti arvioida pysyvän vähintään samalla tasolla kuin edellisvuonna.

Viime vuosina sekä mielenkiinnon kohteissa että tutkimustyypeissä on huomattavaa variaatiota. 2023 julkaisuista löytyy kaikkia edellisessä alaluvussa

kuvattuja ryhmittelyjä, eli niin kansalaisuhtautumiseen, politiikkatoimiin kuin sosio-ekologiseen transformaatioon liittyviä tutkimuksia.

2024 ylitetään myös tieteenalarajoja, sillä yksi artikkeleista on laadittu taloustieteellisin menetelmin. Yhtenä oletuksena oli, että ekososiaalipolitiikkaa tutkitaan tieteenalarajat ylittävällä tavalla. Tämän katsauksen perusteella oletus pitää paikkansa vain osittain.

Katsauksen perusteella empiirinen tutkimus on vasta melko hiljattain kääntynyt kohti politiikka-analyysia ja varsinaisten politiikkatoimien tarkastelua. Tämä on selkeästi yhteydessä Cuccan ynnä muiden (2023) havaintoon siitä, että varsinaisia käytännössä sovellettuja ja toimeenpantuja ekososiaalisia politiikkoja on tällä hetkellä varsin vähän. Sitä mitä ei ole, ei voi empiirisesti tutkia. Viimeisimpien vuosien aikana on toteutettu useampia politiikka-analyyseja. Tutkimuskentällä vaikuttaakin viimein olevan konkreettista tutkittavaa. Ainakin yksi yhteinen nimittäjä näyttää olevan Euroopan unioni (13, 27, 29) ja Green New Deal.

Kokonaisuutena tarkastellen vuosikymmenen tutkimuskirjo pitää sisällään erittäin monipuolisia aineisto- ja menetelmävalintoja. Tilastollisten monimuuttujamenetelmien työkalupakkia on hyödynnetty laajasti, sillä aineisto piti sisällään muun muassa klusteri-, regressio-, pääkomponentti- ja faktorianalyysia. Laadullisessa tutkimuksessa korostuivat erilaiset sisällönanalyysit (14, 20, 21), joista yhdessä laadittiin synteessimatriisi koodauksen pohjalta (21).

Aineistossa oli yksi selkeä diskurssianalyysi (25), jossa tarkasteltiin maataloustukeen liittyviä diskursseja kansainvälisten organisaatioiden asiakirjoissa. Ottaen huomioon kestävyyskysymysten ajankohtaisuuden, oli mielenkiintoista, että aineistossa ei ollut tämän enempää diskurssianalyyseja. Ylipäänsä tutkimuksen keskittyminen kansalaismielipiteeseen ja esimerkiksi päättäjätason tarkastelun uupuminen on mielenkiintoista. Toki kansalaisten suhtautuminen luo edellytykset politiikan läpiviennille, mutta se edellyttää myös myötämielisiä poliitikoita ja puolueita. Sabato ja Mandelli (29) toki tarkastelevat Euroopan unionin politiikan jakolinjoja. Kansallisen tason tarkastelu tuntuu kuitenkin puuttuvan tässä teemassa lähes täysin. Vastaavia teemoja lienee tutkittu laajalti muun kuin ekososiaalipolitiikan alaisuudessa ja tarvetta suoraan kestävästä hyvinvoinnin käsitteistöön kytkeytyvälle diskurssianalyysille ei siten välttämättä ole.

Myös mixed methods -lähestymistapaa ja aineistotriangulaatiota hyödynnettiin, eli osassa tutkimuksista yhdistettiin sekä määrällisiä että laadullisia menetelmiä (5, 20, 22, 29). Tyypillistä oli täydentää kirjallista tutkimusaineistoa ja asiakirja-analyysia haastatteluin. Lee, Koch & Alkan-Olsson (22) vertasivat määrällisen kyselyaineiston ja laadullisten foorumikeskustelujen perusteella kansalaisten asenteita väestötasolla ja kestävyysaiheista kiinnostuneiden kansalaisten välillä. Yksi artikkeli hyödynsi määrällistä tekstianalyysia (13).

Merkittävin koko aikajanaa värittävä elementti on tutkimuksen vahva komparatiivinen ote (1, 3, 5, 6, 13, 17, 28, 30). Tutkimuskentän mielenkiintona on ollut verrata eri maiden, alueiden ja yhteiskuntien tilannetta keskenään, onpa kyse sitten asenteista, politiikoista tai edellytyksistä viedä eteenpäin sosio-ekologista transformaatiota. Vertailevaa lähestymistapaa käytettiin sekä laadullisessa että määrällisessä tutkimuksessa.

Katsaukseen sisällytettyjä suomalaistutkimuksia yhdisti vahvasti valittu metodologia: molemmat olivat tapaustutkimuksia, joissa hyödynnettiin pääasiallisesti haastatteluaineistoja (7, 18). Näin pienen määrän perusteella on haastavaa tehdä pitkälle meneviä johtopäätöksiä syistä, mutta taustalla voisi olla esimerkiksi rahoitus tai tutkijoiden metodologiset preferenssit.

Huomioiden naapurimaan tutkimuskentän vahvan painotuksen määrällisin menetelmin laadittuun asennetutkimukseen, voisiko taustalla olla tietoista tai tiedostamatonta työnjakoa? Toisin sanoen, olisiko Suomessa edes järkevää toteuttaa vastaavaa väestötason asennetutkimusta, olisiko tuloksissa merkittäviä eroja, kun yhteiskunnalliset olosuhteet ja rooli ilmastonmuutoksen ja muiden ympäristöongelmien osalta ovat naapurimaissa suhteellisen samanlaiset?

Katsauksen perusteella ekososiaalipolitiikan empiirisen tutkimuksen tarina on vasta päässyt alkuun, ja vauhti on kiihtyvää. Esimerkiksi Cottan (2023) osoittamalle tarpeelle tutkia ekososiaalipolitiikkaan liittyvien politiikkaprosessien kulkua kaikkine toimijoineen ja agendan asettamisineen löytyy tukea tämän katsauksen perusteella, sillä aineistossa politiikan muotoilu- ja päätösprosesseja on tutkittu vielä melko vähän.

5.3 Globaali oikeudenmukaisuus marginaalissa

Edellä olen syntetisoinut empiirisen tutkimuksen luomaa ekososiaalisen politiikan tietopohjaa. Seuraavaksi tarkastelen siinä olevia puutteita ja katvealueita, sillä kolmas tutkimuskysymykseni käsitteli nykyisessä tutkimuskirjossa mahdollisesti havaittavia aukkoja. Keskeiset havaitut aukot olivat globaalin oikeudenmukaisuuden marginaalinen rooli ja tutkimuksen alueellinen painottuneisuus globaaliin pohjoiseen.

Kuten mainitsin tietojen taulukointia kuvatessani, keskeisenä tarkastelua ohjanneena esiolettamuksena oli globaalin oikeudenmukaisuuden ulottuvuuden heikko läsnäolo tutkimuksessa. Tärkein havaittu aukko suhteessa ekososiaalipolitiikan teoreettisiin lähtökohtiin oli juuri globaalin oikeudenmukaisuuden marginaalinen rooli.

Yli 2/3 tutkimuksesta ei huomionnut globaalia näkökulmaa tai rajat ylittävää oikeudenmukaisuutta mitenkään. Brandstedtin ja Emmelinin (2016) esittelemiä kestävyys ehtoja ei käsitellä tai operationalisoida katsauksen perusteella nykyisessä ekososiaalipolitiikan tutkimuksessa. Vaikutusta ihmisten hyvinvointiin maan tai alueen rajojen ulkopuolella ei siis tarkasteltu, joskin yhdessä artikkelissa käsiteltiin haitallisten ilmastovaikutusten ulkoistamista osana taustoitusta (26). Tulos

on yllättävä huomioiden näkökulman vahvan läsnäolon alan teoreettisessa ja normatiivisessa kirjallisuudessa.

Joissain artikkeleissa tarkastellaan kyllä jonkin verran esimerkiksi hiilijalanjälkeä tai kansalaista kohden osoitettavissa olevaa ekologista jakovaraa (15, 18). Maininnat ovat lähinnä taustoittavia ja operationalisoinnissa globaali näkökulma ei ylety esimerkiksi muuttujavalintoihin lainkaan. Pelkkä ekologisen jakovaran tarkastelu ja huomioiminen ei myöskään suoranaisesti tarkoita toiminnan olevan lähtöisin oikeudenmukaisuusajattelusta, vaan kyse voi olla esimerkiksi kansainvälisten velvoitteiden huomioimisesta sekä oman alueen ilmastohaittojen ehkäisystä ja minimoimisesta.

Edes useimmissa kansainvälistä tasoa tarkastelevissa tutkimuksissa globaalia oikeudenmukaisuutta tai ihmisten hyvinvointia yleisesti ei ollut operationalisoitu tai tarkasteltu osana analyysia. Nimenomaan tällaisten kansainvälisen tason toimijoiden, joita esimerkiksi Cigna ja kollegat (13) ovat tarkastelleet voisi kuvitella ottavan kantaa ja muotoilevan politiikkatoimia ylikansallisesta ja rajat ylittävästä näkökulmasta. He löytävät kuitenkin ILO:n agendaan tarkastellessaan sosiaalisesta ulottuvuudesta hieman globaalia tarttumapintaa, sillä ILO tavoittelee riittävää toimeentuloa kaikille.

Varsinaisena poikkeuksena voidaan pitää Kochin, Büchsin ja Leen (20) tutkimusta, joka tarkastelee kuinka kansainvälisellä tasolla toimiva hallitusten välinen ilmastopaneeli IPCC huomioi globaalin oikeudenmukaisuuden. Ei ole yllättävää, että juuri Koch kollegoineen nostaa esille kestävän hyvinvoinnin globaalin ulottuvuuden. Kuten luvusta 2 käy ilmi, Koch itse on ollut osallisena kestävän hyvinvoinnin määritelmän ja keskeisten teoreettisten lähtökohtien asettamisessa.

Toinen huomion arvoinen aukko, joka sekin kytkeytyy kansainväliseen näkökulmaan, on aineiston alueellinen painottuneisuus. Vaikka katsaus pitää sisällään myös kansainvälisiä tutkimuksia, rajautuu tarkastelu monissa Eurooppaan sekä globaalin pohjoisen läntisiin hyvinvointivaltioregiimeihin. Ainoastaan kaksi aineistoon sisällytettyä tutkimusta sijoittuvat muualle, ensimmäinen Brasiliaan (23) ja toinen Indonesiaan (30).

Erytisesti Ruotsiin keskittyviä tutkimuksia on valikoitunut aineistoon suuri määrä. Yliedustusta voisi selittää esimerkiksi saatavilla oleva rahoitus tai se, että Ruotsilla on menestyvänä hyvinvointivaltiona muutoin edellytyksiä laajamittaisemmalle tutkimustoiminnalle myös vähemmän vakiintuneissa ja solidaarisuutta edellyttävissä aihepiireissä. Useat tutkimuksista tosin hyödyntävät myös samoja aineistoja tarkastellen eri näkökulmia ja ulottuvuuksia, eli osittain kyse on olemassa olevien resurssien mahdollisimman tehokkaasta käytöstä.

Eriäviä löydöksiä tai tutkimuksen onnistuneisuutta saattaa selittää esimerkiksi se, mihin väestöön tutkimus kohdistuu. Synteesissä tuleekin huomioida aineiston heterogeenisyydestä johtuvat erot tarkasti. (Popay ym. 14.) Tässä tapauksessa vahva painottuneisuus voikin heikentää aiemmin esiteltyjen löydösten yleistettävyyttä esimerkiksi kansalaisten suhtautumiseen liittyvän tiedon osalta.

Vastaavasti suomalaisia tai Suomea käsitteleviä tutkimuksia oli aineistossa yllättävän vähän. Aineistoa karsittaessa tutkimuksia tuli kyllä jonkin verran vastaan, mutta valtaosa suljettiin pois kriteerien mukaisesti niiden teoreettisen luonteen tai ekososiaalityön puolelle sijoittumisen vuoksi. Myös tietokantahakujen rajaaminen ainoastaan englanninkielisiin julkaisuihin on voinut sulkea tarkastelun ulkopuolelle Suomea käsittelevää tutkimusta.

Aiempi kirjallisuus tukee havaintoa tutkimuksen alueellisesta painottuneisuudesta. Snell, Anderson ja Thomson ovat sosiaalipolitiikan asiantuntijoiden kuulemisen perusteella nähneet ekososiaalipolitiikan mielenkiinnon nimenomaan globaalia pohjoista kohtaan haasteena ja tunnistaneet tarpeen purkaa tutkimuksen kolonisoituneita käsityksiä siitä, mikä on tietoa (2023).

Havainto alueellisesta painottumisesta ei siis suoranaisesti tarkoita, etteikö myös muilla kuin aineistoon lukeutuvilla alueilla oltaisi kiinnostuneita ekologisen ja sosiaalisen politiikan integroimisesta. Kyse voi olla siitä, mitä käsitteistöä ja teoriataustaa tutkimuksessa hyödynnetään. Kuten aineiston karsintavaiheessa pohdin, esimerkiksi Etelä-Amerikasta löytyy monilta osin ekososiaalipoliittisia ajatuksia vastaava *bien vivir*. Löydös kuitenkin osoittaa, että ekososiaalipolitiikan käsitteistön piirissä tarkastelu on ollut rajoittunutta ja jättää ison osan maailmasta tarkastelun ulkopuolelle.

6 Johtopäätökset ja pohdinta

Päätän työni esittelemällä analyysin ja tulosten pohjalta järjeilemäni johtopäätökset ja pohdin graduni merkitystä politiikan teolle sekä jatkotutkimukselle. Reflektoin myös työni onnistumista ja sen rajoitteita.

6.1 Johtopäätökset

Tämän pro gradu -työn tarkoituksena oli selvittää, mitä ekososiaalipolitiikasta tiedetään empiirisen tutkimuksen valossa, millaisia menetelmiä tutkimuksessa on käytetty ja mitä aukkoja tutkimuskentässä mahdollisesti on tunnistettavissa.

Tarkastellut tutkimukset luokiteltiin tutkimuskohteiden perusteella kolmeen ryhmään, jotka olivat kansalaisten suhtautuminen, politiikkatoimet ja laajempi sosio-ekologinen transformaatio. Kansalaisten suhtautumista oli tutkittu demografisten taustatekijöiden ja yhteiskunnallisten olosuhteiden osalta. Poliitiikkatoimet keskittyivät työhön ja toimeentuloon sekä erilaisiin rajoituksiin ja sääntelyyn, kuten tulo- ja varallisuuskattoon ja haittaveroihin. Sosio-ekologinen transformaatio piti sisällään muun muassa instituutioiden toimintaa ja muutoksen mahdollistavia elementtejä sekä suhteen talouskasvuun.

Ekososiaalisen politiikan suunnittelussa ja muotoilussa on katsauksen perusteella selkeästi otettava huomioon sosiaalisten riskien hallinta. Ekososiaaliselle politiikalle on löydettävissä kansalaisten tukea, ja muutosta kestävämpään suuntaan on mahdollista ruokkia turvaamalla kansalaisten hyvinvointi ja toimeentulo muutostilanteissa. Toimeentulon turvaava sosiaaliturvajärjestelmä oli useiden tutkimusten perusteella yhteydessä ympäristötoimien ja ekososiaalipolitiikan hyväksyttävyyteen. Sosiaaliturvajärjestelmän korostunut merkitys palauttaa myös pohtimaan kestäväen hyvinvoinnin taustalla vaikuttavaa ajatusta inhimillisistä tarpeista ja niiden täyttämistä.

Ryhmittelyn tulokset ovat kokonaisuutena selkeästi linjassa aiemman tutkimuksen kanssa. Bohnenberger (2023) on omassa tyypittelyssään tunnistanut ekososiaaliset asenteet, jakolinjat ja hyvinvointivaltion kompensoivan roolin olevan osa jo hyvin kehittyntä ja edistynyntä ekososiaalipolitiikan tutkimusta. Hänen mukaansa ekologisen työpolitiikan sekä ympäristöllisesti kestäväen sosiaaliturvajärjestelmän toteuttaminen ja rahoitus ovat nousevia, kehittyviä tutkimusaiheita (Bohnenberger 2023).

Vuosikymmenen aikana ekososiaalipolitiikan empiirinen tutkimus on monipuolistunut tutkimustyypeiltään ja menetelmäkirjoltaan huomattavasti. Alkuvaiheen asennetutkimuksista on edetty erilaisiin tapaustutkimuksiin ja politiikka-analyyseihin. Yleisistä kyselyaineistoista on siirrytty erikoistuneisiin ekososiaalipolitiikkaa käsitteleviin haastatteluihin, omiin kyselyihin ja erilaisiin asiakirja-aineistoihin. Aihepiirissä on tehty sekä laadullista että määrällistä

tutkimusta ja osa myös yhdistää erilaisia aineistoja monimenetelmällisesti. Tilastollisia monimuuttujamenetelmiä on hyödynnetty monipuolisesti ja laadullisessa tutkimuksessa on tehty erityisesti sisällönanalyyssejä. Tutkimuskirjo on keskittynyt todella vahvasti vertailevaan tutkimukseen.

Keskeisin tutkimuskentässä havaittu aukko oli globaalin oikeudenmukaisuuden puuttuminen tutkimusasetelmista. Mandellin määritelmä, jota useat aineiston tutkimukset ja myös itse tässä pro gradussa hyödynnän, ei nosta esille globaalia ulottuvuutta ja ihmisten välistä oikeudenmukaisuutta. Huolimatta ekologisen jakovaran ja globaalin oikeudenmukaisuuden läsnäolosta teoreettisissa keskusteluissa, se ei välity empiirisen tutkimuksen tasolle. Ekososiaalipolitiikan määritelmän täsmentäminen tai laajentaminen globaalin näkökulman ja rajat ylittävän hyvinvoinnin edistämisen osalta voisi nostaa ne paremmin osaksi myös empiiristä tutkimusta ja politiikkamuotoilua.

Toinen havaittu aukko oli tutkimuksen alueellinen painottuneisuus Eurooppaan ja globaaliin pohjoiseen. Katsaus piti sisällään vain kaksi muualle sijoittuvaa tutkimusta. Kirjallisuuskatsausta laatiessa vastaan tuli jonkin verran ekososiaalipolitiikan kaltaisia käsitteitä, kuten Etelä-Amerikasta lähtöisin oleva Vivir bien (hyvin eläminen), sekä tutkimuksia, joissa tarkasteltiin samoja asioita ilman kytköstä kestäväen hyvinvoinnin kirjallisuuteen. Ekososiaalipolitiikan tutkimuskentän tulisikin vahvistaa yhteyttään muuhun olemassa olevaan tutkimukseen, joka haastaa nykymuotoisen yhteiskuntapolitiikan produktivistiset, ekologisesti kestäättömät lähtökohdat.

Suhteessa aiempaan alan tutkimukseen ja erityisesti Bohnenbergerin katsauksen nelinumeroiseen julkaisumäärään tässä katsauksessa löydetyt empiiriset tutkimukset ovat hyvin pieni osa ekososiaalipolitiikan tutkimusta. Julkaisumäärien kehityksen perusteella lukuisiin kirjallisuuskootteihin, teoreettisiin viitekehysteihin ja normatiivisiin keskusteluihin käytetty aika on viimein kääntymässä kohti empiiristä tutkimusta. Toki ekokriisin ja ilmastohätätilan aikana myös viitekehysteille ja normatiiviselle ohjeistamiselle on paikkansa. Kuitenkin empiirisen tutkimuksen valossa selkeää toteutettua ekososiaalipolitiikkaa ja realisoituneita ekohyvinvointivaltioita ei vielä juuri ole, joten on syytä mennä eteenpäin ennen kaikkea kohti konkreettisia toimia. Se ei ole toki yksin tutkijoiden vastuulla.

6.2 Työn kriittinen arviointi

Seuraavaksi kiinnitän huomiota muutamiin seikkoihin, jotka olisivat voineet syventää katsauksen tuottamaa tietoa, parantaa sen luotettavuutta sekä keventää prosessin työkuormaa. Arvioin myös lyhyesti menetelmävalinnan ja työn onnistuneisuutta.

Työn keskeisin rajoite on systemaattisen kirjallisuuskatsauksen osittainen toteutus. Pro gradu -työn ajallisen ja työmäärällisen rajauksen vuoksi katsausta varten ei ollut ole mahdollista etsiä aivan kaikkea aihepiiristä tuotettua tietoa. Työni

puitteissa olisin voinut periaatteessa huomioida esimerkiksi kirjat ja artikkelit, jotka olen saanut tietooni esimerkiksi aihepiiriä käsitteleviltä sähköpostilistoilta. Se ei kuitenkaan olisi vienyt olennaisesti työtä eteenpäin kohti kaiken saatavilla olevan kirjallisuuden katsausta. Keräämäni aineisto oli laaja ja riittävä sekä tutkimuskysymykset huomioiden laadukas.

Ideaalitilanteessa täysiveriseen katsaukseen olisi kuitenkin sisällytetty myös muualta kuin tietokannoista löytyvät tutkimukset. Aineiston artikkelien omina lähteinä hyödynnettyjä aiempia tutkimuksia tai aineiston artikkeleja myöhemmin siteeranneita julkaisuja ja teoksia ole myöskään jäljitetty. Tietokannoista kerättyjä tuloksia olisi voinut täydentää esimerkiksi seuraamalla niitä eteenpäin Google Scholarin cited by -toiminnolla.

Onkin hyvä huomioida, että valitun rajauksen vuoksi katsaukseni on saattanut sivuuttaa tutkimuskysymysten kannalta merkityksellisiä tutkimuksia. Edellä mainitut reitit sekä harmaan kirjallisuuden huomioiva katsaus saattaisi siten tuottaa hiukan eroavan kokonaisuuden ja erilaisia tuloksia empiirisen tutkimuksen nykytilasta.

Toisena rajoitteena on syytä mainita työn yksilötoteutus. Aineiston seulonta- ja karsimisvaiheessa on suositeltua työskennellä pareittain tai vaihtoehtoisesti toinen henkilö voi arvioida haun onnistuneisuutta käymällä läpi osaotoksen hakutuloksista tai hylätyistä artikkeleista (Petticrew & Roberts 2006, 120). Systemaattiselle kirjallisuuskatsaukselle tyypillistä poissulkuvaiheen ja analyysin riippumattomuutta ei ole pystytty varmentamaan ryhmätyöskentelyllä kuten täysverisissä katsauksissa.

Tulevaisuudessa digitaalisten ja tekoälypohjaisten työkalujen kehittyessä systematisoitujen katsausten laatiminen muuttunee ainakin joiltain osin helpommaksi. Jo nykyisellään PRISMA ohjeistuksissa kehoitetaan merkitsemään erikseen näkyviin koneen suorittamat seulonnat (Page ym. 2021). Mielenkiintoinen suuntaus systematisoitujen katsausten laadinnassa olisikin seulontaprosessia nopeuttavien kielimallien ja työkalujen hyödyntäminen.

Lopuksi kiinnitän huomiota hakustrategian onnistumiseen. Käsitteiden operationalisointi on voinut tavoittaa aihepiirin tutkimusta vinouttavasti, sillä sustainable welfare käsitettä ei otettu sellaisenaan mukaan hakulausekkeeseen. Esimerkiksi ennalta tiedossa olleeseen Tuuli Hirvilammin (2015) väitöskirjaan sisältyneet alkuperäistutkimukset jäivät hakutulosten ulkopuolelle, vaikka niihin lukeutuu kestävää hyvinvointia käsittelevä englanninkielinen tapaustutkimus. Ottaen huomioon nykyisen hakulausekkeen tuottaman todella laajan artikkeliaineiston, ei hakulausekkeen laajentaminen entisestään olisi työmäärän puolesta ollut kuitenkaan mielekästä tai realistista.

Laaditulla katsauksella on siis ilmeisiä rajoitteita, eikä se kuvasta täysin kattavasti nykyistä aihepiirin tutkimuskenttää. Sellaisenaan työ tuottaa kuitenkin arvokasta tietoa tutkimuksen löydettävyydestä hakustrategiaan valituilla käsitteillä ja antaa yleiskuvan julkaisumäärien, tutkimustapojen ja kiinnostuksen kohteiden

kehityksestä. Siten työ on täyttänyt tarkoituksensa ja tarjoaa laajempiin katsauksiin verrattuna yksityiskohtaisempaa tietoa alan metodologiasta ja empiirisen tutkimuksen tilasta. Systemaattinen kirjallisuuskatsaus tarjoaa kokemuksen perusteella erittäin käyttökelpoisen työkalun sosiaalitieteiden tarpeisiin.

6.3 Merkitys yhteiskunnan ja jatkotutkimuksen kannalta

Tässä työssä tarkasteltu kirjallisuus ja tutkimus antavat aihetta useille jatkotutkimuskysymyksille kuin myös politiikkasuunnittelun ja päätöksenteon muutoksille. Päättänkin työni pohtimalla katsauksen tuottaman tiedon merkitystä yhteiskunnalle ja ekososiaalipolitiikan tutkimukselle.

Globaali valtiorajat ylittävä näkökulma olisi syytä tuoda jatkossa vahvemmin yhdeksi tarkasteltavaksi näkökulmaksi tutkimukseen ja politiikkaan. Asennetutkimuksen piirissä voitaisiin esimerkiksi tarkastella, miten kansalaiset suhtautuvat hyvinvointivaltion toiminnan epäoikeudenmukaisiin seurauksiin, joista kärsitään muualla maailmassa. Globaali näkökulma olisi myös erinomainen tapa sosiaalistaa ympäristöpolitiikkaa, jota katsauksen perusteella on tarkasteltu vielä verrattain vähän.

Kansalaisuuden rajat ylittävä lähestymistapa voisi olla askel kohti konkretiaa ja riittävän mittavia toimia inkrementaalisen kehityksen sijaan. Esimerkiksi globaalit vaikutusarviointit osana päätöksentekoa pakottaisivat punnitsemaan politiikkatoimen vaikutuksia ihmisten hyvinvointiin paitsi kotimaassa, myös muualla. Mielenkiintoista olisikin selvittää, onko löydettävissä politiikkaprosesseja, joissa vaikutusten arviointia tehdään myös muiden kuin omien kansalaistensa osalta. Onko hyvinvointi maan rajojen ulkopuolella jo nyt osana politiikka-agendan asettamista ja argumentaatiota?

Viime vuosina Pohjoismaissa on ollut nähtävillä valitettava trendi, jossa kansainvälisiin kehityskysymyksiin liittyvää rahoitusta ja tutkimusta on ajettu alas. Esimerkiksi kesäkuussa 2023 Ruotsin hallitus päätti, että Vetenskapsrådet lakkaa välittömästi jakamasta tutkimusrahoitusta kehitystutkimukseen (Vetenskapsrådet 2023). Globaalilla kehitystutkimuksella on nähdäkseni vahvaa päällekkäisyyttä yhteiskuntapolitiikan globaalisosiaalipoliittisen perinteen kanssa. Vaikka rahoitusperusteet koittavat ohjata katseitamme pois tietyistä teemoista, pohjoismaisen hyvinvointivaltion edellytyksiä siirtyä ekologisesti kestäväälle ja globaalisti oikeudenmukaiselle polulle on syytä tarkastella myös jatkossa.

Tutkimuksen löydöksissä korostui sosiaaliturvajärjestelmän rooli ja toimeentulon turvaaminen. Sosiaalipolitiikan keskeinen haaste on tasapainotella sen ja ekologisen jakovaran vaatimusten välillä. Brandstedt ja Emmelin ovat katsoneet, että yksilön hyvinvoinnin ja kestävyys tavoittelun välisten jännitteiden vuoksi kestävyyskysymyksiä ei voi perustella yksilön edulla, ja että hyvinvoinnin tulisi perustua objektiivisesti määriteltäviin tarpeisiin subjektiivisten halujen ja toiveiden

sijaan (Brandstedt & Emmelin 2016). Ei ole selvää missä määrin tutkimuksissa esille nousseet sosiaaliturvajärjestelmän kattavuus merkitsee vastanneille yksilöille tarpeiden toteutumisen turvaamista ja missä määrin kyse on kulttuurisesti tyypillisen elintason ja siten myös halujen ja toiveiden toteutumisesta kiinni pitämisestä. Ollaanko muutokseen valmiita sittenkin vain, jos mikään ei muutu? Sosiaaliturvajärjestelmän toteuttaminen ekologisen jakovaran puitteissa edellyttää ehdottomasti näkökulman tarkempaa tarkastelua.

Näkökulman syventäminen edellyttää myös parempia, ekososiaalipolitiikan tarpeisiin soveltuvia aineistoja ja tutkimusasetelmia. Fritz & Eversberg (2023) toteavat, että ekososiaalipolitiikan tutkimus vaatii entistä yksityiskohtaisempia ja monitahoisempia kyselyaineistoja yksittäisten kestävyiden osa-alueiden operoinnin sijaan. He nostavat jatkotutkimusmielessä esille tarpeen kansalaisten ekososiaalipoliittisiin asenteisiin liittyvälle kansainväliselle kyselyaineistolle, joka mahdollistaisi eri maiden tilanteiden vertailun. (Fritz & Eversberg 2023.) Samoin Cotta & Domorenok (2024) ovat nostaneet esille vertailevan tutkimuksen tarpeen. Kuitenkin katsauksen perusteella vertailevaa tutkimusta on tehty jo verrattain paljon. Fritzin ja Eversbergin vaatimukseen kestävästä hyvinvoinnin paremmasta operationalisoinnista on sen sijaan helppo yhtyä. Sen tulisi kuitenkin palvella myös tutkimuskirjon monipuolistamista hyvin vakiintuneiden osa-alueiden jatkotutkimuksen ohella.

Sosiaalipolitiikan kestoaiheiden lisäksi ekososiaalipolitiikan empiirisessä tutkimuksessa on löydettävissä runsaasti muuta kartoittamatonta maaperää. Esimerkkejä yhteiskuntapolitiikan aiheista, joihin tutkimusta voisi laajentaa, ovat muun muassa kestävästä hyvinvoinnin toteutuminen eri elämäntilanteiden vaiheissa tai ekologisen kestävyiden rajoissa toteutettava liikuntapolitiikka. Tulonsiirtojen osalta esimerkiksi eläkkeitä ei ole vielä juurikaan pohdittu ekososiaalipolitiikan näkökulmasta. Kokonaisvaltainen sosio-ekologinen transformatio ja hyvinvointivaltioiden toiminnan toteuttaminen ekologisen jakovaran puitteissa edellyttää, että kaikkea toimintaa tarkastellaan kestävästä hyvinvoinnin näkökulmasta.

Katsauksessa tarkasteltu kirjallisuus ei juurikaan anna vihiä siitä, onko ekososiaalista politiikkaa käytössä ja toimeenpanossa jossakin. Lähimmäksi tultiin EU:n Green New Dealin osalta, joka jo sellaisenaan vaikuttaa myös Suomen edellytyksiin viedä eteenpäin kestävyysmurrosta. Kun tutkimuksessa tunnistetaan lisää konkreettisia toimenpiteitä, on ehdottomasti syytä arvioida voisiko politiikkaa siirtää Suomeen.

Ekososiaalipolitiikan empiirisen tutkimuksen perusteella yhteiskunnat eivät ole edenneet kovin vauhdikkaasti kohti sosioekologista transformatiota. Ympäristöongelmien vaikeutuessa, planetaaristen rajojen ylittyessä ja pysyviä muutoksia mukanaan tuovien ekologisten keikahduspisteiden lähestyessä tutkimuksissa havaittujen hyvien käytäntöjen, kansalaisten suhtautumista

parantavien politiikkatoimien ja ekologisten tavoitteiden aidon integraation edistämiseksi alkaa olla kiire.

LÄHTEET

- Aveyard, H. (2014). *Doing a literature review in health and social care: A practical guide* (3rd ed.). Open University Press.
- Bohnenberger, K. (2023). Peaks and gaps in eco-social policy and sustainable welfare: A systematic literature map of the research landscape. *European Journal of Social Security*, 25(4), 328-346. <https://doi.org/10.1177/13882627231214546>
- Brandstedt, E. & Emmelin, M. The concept of sustainable welfare. Teoksessa Koch, M., & Mont, O. (toim.) *Sustainability and the political economy of welfare*. Routledge. 2016, 15 - 28.
- Cotta, B. (2024). Unpacking the eco-social perspective in European policy, politics, and polity dimensions. *European Political Science*, 23(1), 1-13. <https://doi.org/10.1057/s41304-023-00453-6>
- Cotta, B., & Domorenok, E. (2024). Conclusion: Bringing together the eco-social debate and established political science perspectives: Synergies and new research pathways. *European Political Science*, 23(1), 80-85. <https://doi.org/10.1057/s41304-023-00454-5>
- Cucca, R., Kazepov, Y., & Villa, M. (2023). Towards a Sustainable Welfare System? The Challenges and Scenarios of Eco-social Transitions. *Politiche Sociali*, 1, 3-26. <https://doi.org/10.7389/107136>
- Dukelow, F. & Murphy, M. P. (2022). Building the Future from the Present: Imagining Post-Growth, Post-Productivist Ecosocial Policy. *Journal of Social Policy*, 51(3), 504-518. doi:10.1017/S0047279422000150
- Gough, D., Oliver, S. & Thomas, J. (2017). *An Introduction to Systematic Reviews* (2nd edition). SAGE Publications.
- Gough, I. (2017). *Heat, greed and human need: Climate change, capitalism and sustainable wellbeing*. Edward Elgar Publishing.
- Heggebø, K. & Hvinden, B. Attitudes towards climate change and economic inequality: a cross-national comparative study. Teoksessa M. Schoyen, B. Hvinden, & M. Dotterud Leiren. (toim.). *Towards Sustainable Welfare States in Europe*. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing. 2022, 53-79.
- Helne, T., Hirvilammi, T., & Laatu, M. (2012). *Sosiaalipolitiikka rajallisella maapallolla*. Kelan tutkimusosasto.
- Hirvilammi, T. (2020). The Virtuous Circle of Sustainable Welfare as a Transformative Policy Idea. *Sustainability (Basel, Switzerland)*, 12(1), 391. <https://doi.org/10.3390/su12010391>
- Hirvilammi, T., Helne, T., Lettenmeier, M., Laakso, S., & Lähtenoja, S. (2015). Kestävän hyvinvoinnin jäljillä: Ekologisten kysymysten integroiminen hyvinvointitutkimukseen. Kelan tutkimusosasto.
- Hirvilammi, T., Häikiö, L., Johansson, H., Koch, M., & Perkiö, J. (2023). Social Policy in a Climate Emergency Context: Towards an Ecosocial Research Agenda. *Journal of Social Policy*, 52(1), 1-23. doi:10.1017/S0047279422000721
- Hirvilammi, T., & Koch, M. (2020). Sustainable Welfare beyond Growth. *Sustainability*, 12(5). <https://doi.org/10.3390/su12051824>
- Hirvilammi, T., Peltomaa, J. & Mervaala, E. (2021). Kohti ekohyvinvointivaltiota. *Alue ja ympäristö* 50(2) 1-7.

- Hvinden, B., Dotterud Leiren, M. & Schoyen M.A. (2022). Sustainable European welfare states: the way forward. Teoksessa M. Schoyen, B. Hvinden, & M. Dotterud Leiren (toim.), *Towards Sustainable Welfare States in Europe* (s. 241-267). Edward Elgar Publishing.
- Jesson, J. K., Lacey, F. M. & Matheson, L. (2011). *Doing your literature review: Traditional and systematic techniques*. Sage Publications.
- Johansson, K., Axelin, A., Stolt, M. & Ääri, R. (toim.). (2007). *Systemaattinen kirjallisuuskatsaus ja sen tekeminen*. Turun yliopisto.
- Koch, M. & Mont, O. (2016). Research on sustainable welfare: state of the art and outline of the volume. Teoksessa M. Koch & O. Mont (toim.), *Sustainability and the political economy of welfare* (s. 1-12). Routledge.
- Koch, M., Gullberg, A. T., Schoyen, M. A., & Hvinden, B. (2016). Sustainable welfare in the EU: Promoting synergies between climate and social policies. *Critical social policy*, 36(4), 704–715. <https://doi.org/10.1177/0261018316654614>
- Mandelli, M. (2022). Understanding eco-social policies: A proposed definition and typology. *Transfer (Brussels, Belgium)*, 28(3), 333-348. <https://doi.org/10.1177/10242589221125083>
- Matthies, Aila-Leena & Närhi, Kati (2017): *The ecosocial transition of societies: The contribution of social work and social policy*. London: Routledge.
- Page, M. J., McKenzie, J. E., Bossuyt, P. M., Boutron, I., Hoffmann, T. C., Mulrow, C. D., Shamseer, L., Tetzlaff, J. M., Akl, E. A., Brennan, S. E., Chou, R., Glanville, J., Grimshaw J. M., Hróbjartsson, A., Lalu, M. M., Li, T., Loder, E. W., Mayo-Wilson, E., McDonald, S., ... Moher, D. (2021). The PRISMA 2020 statement: an updated guideline for reporting systemic reviews. *BMJ* 2021, 372, n71. <https://doi.org/10.1136/bmj.n71>
- Perkiö, J. (2022). Perustulo ekososiaalisen politiikan ideana: Kirjallisuuskatsaus. *Yhteiskuntapolitiikka* 87 (2022):5–6, 557–564.
- Petticrew, M., & Roberts, H. (2006). *Systematic reviews in the social sciences: A practical guide*. Blackwell.
- Popay, J., Roberts, H., Sowden, A., Petticrew, M., Arai, L., Rodgers, M., ... & Duffy, S. (2006). Guidance on the conduct of narrative synthesis in systematic reviews. A product from the ESRC methods programme Version, 1(1), b92
- Rees, R. & Oliver, S. (2017). Stakeholder Perspectives and participation in reviews. Teoksessa Gough, D., Oliver, S., & Thomas, J. *An Introduction to Systematic Reviews* (2nd edition). SAGE Publications. (s. 19 – 41).
- Rodgers, M., Sowden, A., Petticrew, M., Arai, L., Roberts, H., Britten, N., & Popay, J. (2009). Testing Methodological Guidance on the Conduct of Narrative Synthesis in Systematic Reviews: Effectiveness of Interventions to Promote Smoke Alarm Ownership and Function. *Evaluation*, 15(1), 49–73. <https://doi.org/10.1177/1356389008097871>
- Schoyen, M.A., Hvinden, B. & Dotterud Leiren, M. (2022). Welfare state sustainability in the 21st century. Teoksessa M. Schoyen, B. Hvinden, & M. Dotterud Leiren (toim.), *Towards Sustainable Welfare States in Europe* (s. 2-27). Edward Elgar Publishing.
- Schulze Waltrup, R. (2023). An eco-social policy typology: From system reproduction to transformation. *Global Social Policy*, 14680181231205777. <https://doi.org/10.1177/14680181231205777>

- Sirviö, H., & Laakso, S. (2021). Rakkaudesta lajiin: suomen asema tieteen kielenä on vapaaehtoistyön varassa. *Alue ja Ympäristö*, 50(1), 1-3.
<https://doi.org/10.30663/ay.109075>
- Snell, C., Anderson, S., & Thomson, H. (2023). If Not Now, Then When? Pathways to Embed Climate Change Within Social Policy. *Social Policy and Society*, 22(4), 675-694. doi:10.1017/S1474746423000167
- Strategisen tutkimuksen neuvosto. (2022). Elonkehä, ilmastonmuutos ja sosiaaliturva-tietokooste. <https://www.aka.fi/globalassets/3-stn/1-strateginen-tutkimus/tiedon-kayttajalle/tietoaineistot/elonkeha-ilmastonmuutos-ja-sosiaaliturva-tietokooste.pdf>
- Vainikainen, I. (2018.) Oma etu muutoshalukkuuden taustalla? Suomalaisten suhtautuminen ekososiaalipolitiikkaan. Kandidaatintutkielma, Jyväskylän yliopisto.
- Vetenskapsrådet. (2023.) Inga nya bidrag inom utvecklingsforskning. <https://www.vr.se/aktuellt/nyheter/nyhetsarkiv/2023-06-27-inga-nya-bidrag-inom-utvecklingsforskning.html> Luettu 28.6.2023.
- Yhdistyneet kansakunnat. (2023.) Hottest July ever signals 'era of global boiling has arrived' says UN chief. 27.7.2023.
<https://news.un.org/en/story/2023/07/1139162> Luettu 2.8.2023.

AINEISTON ARTIKKELEIDEN LÄHDELUETTELO

- Bonetti, M., & Villa, M. (2023). The conflicts of ecological transition on the ground and the role of eco-social policies: Lessons from Italian case studies. *European Journal of Social Security*, 25(4), 464–483.
<https://doi.org/10.1177/13882627231205995>
- Brandl, J., & Zielinska, I. (2020). Reviewing the smart city Vienna framework strategy's potential as an eco-social policy in the context of quality of work and socio-ecological transformation. *Sustainability (Switzerland)*, 12(3).
<https://doi.org/10.3390/su12030859>
- Bridgen, P. (2023). An eco-social solution to energy poverty? Substance and symbolism in the England's use of domestic energy efficiency policy to achieve social and environmental synergies, 1997–2023. *European Journal of Social Security*, 25(4), 388–407. <https://doi.org/10.1177/13882627231195722>
- Cigna, L., Fischer, T., Hasanagic Abuannab, E., Heins, E., & Rathgeb, P. (2023). Varieties of Just Transition? Eco-Social Policy Approaches at the International Level. *Social Policy and Society*, 22(4), 730–746.
<https://doi.org/10.1017/S1474746423000192>
- Emilsson, K. (2022). Attitudes towards welfare and environmental policies and concerns: A matter of self-interest, personal capability, or beyond? *Journal of European Social Policy*, 32(5), 592–606.
<https://doi.org/10.1177/09589287221101342>
- François, M., Mertens de Wilmars, S., & Maréchal, K. (2023). Unlocking the potential of income and wealth caps in post-growth transformation: A framework for improving policy design. *Ecological Economics*, 208.
<https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2023.107788>
- Fritz, M., & Eversberg, D. (2023). Support for eco-social policy from a class perspective: Responsibilities, redistribution, regulation and rights. *European Journal of Social Security*, 25(4), 484–505.
<https://doi.org/10.1177/13882627231208929>
- Fritz, M., & Eversberg, D. (2024). Mentalities, classes and the four lines of conflict in the social-ecological transformation. *European Political Science*, 23(1), 39–55.
<https://doi.org/10.1057/s41304-023-00457-2>
- Fritz, M., & Koch, M. (2019). Public support for sustainable welfare compared: Links between attitudes towards climate and welfare policies. *Sustainability (Switzerland)*, 11(15). <https://doi.org/10.3390/su11154146>
- Fritz, M., Koch, M., Johansson, H., Emilsson, K., Hildingsson, R., & Khan, J. (2021). Habitus and climate change: Exploring support and resistance to sustainable welfare and social-ecological transformations in Sweden. *British Journal of Sociology*, 72(4), 874–890. <https://doi.org/10.1111/1468-4446.12887>
- Graziano, P. (2024). The politics of the EU eco-social policies. *European Political Science*, 23(1), 27–38. <https://doi.org/10.1057/s41304-023-00455-4>
- Hasanaj, V. (2023). The shift towards an eco-welfare state: Growing stronger together. *Journal of International and Comparative Social Policy*, 39(1), 42–63.
<https://doi.org/10.1017/ics.2023.2>
- Hidasi, K., Venczel, T., & Antal, M. (2023). Working time reduction: Employers' perspectives and eco-social implications – ten cases from Hungary. *European*

- Journal of Social Security, 25(4), 426–444.
<https://doi.org/10.1177/13882627231214547>
- Hirvilammi, T., Peltomaa, J., Pihlajamaa, M., & Tiilikainen, S. (2023). Towards an eco-welfare state: Enabling factors for transformative eco-social initiatives. *European Journal of Social Security*, 25(4), 445–463.
<https://doi.org/10.1177/13882627231195724>
- Jakobsson, N., Muttarak, R., & Schoyen, M. A. (2018). Dividing the pie in the eco-social state: Exploring the relationship between public support for environmental and welfare policies. *Environment and Planning C: Politics and Space*, 36(2), 313–339. <https://doi.org/10.1177/2399654417711448>
- Khan, J., Emilsson, K., Fritz, M., Koch, M., Hildingsson, R., & Johansson, H. (2023). Ecological ceiling and social floor: Public support for eco-social policies in Sweden. *Sustainability Science*, 18(3), 1519–1532.
<https://doi.org/10.1007/s11625-022-01221-z>
- Khan, J., Hildingsson, R., & Garting, L. (2020). Sustainable welfare in Swedish cities: Challenges of eco-social integration in urban sustainability governance. *Sustainability (Switzerland)*, 12(1), 1–17. <https://doi.org/10.3390/su12010383>
- Koch, M., & Fritz, M. (2014). Building the Eco-social State: Do Welfare Regimes Matter? *Journal of Social Policy*, 43(4), 679–703.
<https://doi.org/10.1017/S004727941400035X>
- Koch, M., Büchs, M., & Lee, J. (2023). Towards a New Generation of Social Policy: Commonalities between Sustainable Welfare and the IPCC. *Politiche Sociali*, 1, 27–42. <https://doi.org/10.7389/107137>
- Lee, J., & Koch, M. (2023). The role of work and social protection systems in social-ecological transformations: Insights from deliberative citizen forums in Sweden. *European Journal of Social Security*, 25(4), 408–425.
<https://doi.org/10.1177/13882627231204989>
- Lee, J., Koch, M., & Alkan-Olsson, J. (2023). Deliberating a Sustainable Welfare–Work Nexus. *Politische Vierteljahresschrift*, 64(4), 825–844.
<https://doi.org/10.1007/s11615-023-00454-6>
- Nordbrandt, M., Peterson, L., Mårtensson, M., & Palme, J. (2024). Combating climate change through the welfare state: Can social insurance boost support for carbon taxes in Europe? *Journal of European Public Policy*.
<https://doi.org/10.1080/13501763.2023.2294146>
- Otto, A., & Gugushvili, D. (2020). Eco-social divides in Europe: Public attitudes towards welfare and climate change policies. *Sustainability (Switzerland)*, 12(1). <https://doi.org/10.3390/SU12010404>
- Pedrosa, A. P., & Xerez, R. (2023). Social policy and environment in Brazil: Why does community-supported agriculture matter? *Global Social Policy*, 23(2), 304–324.
<https://doi.org/10.1177/14680181231161989>
- Ronchi, S., Natili, M., & Molteni, F. (2023). A European eco-social investment constituency? Unpacking public opinion towards EU green, social investment and social protection policies in 15 countries. *Stato e Mercato*, 1, 105–136.
<https://doi.org/10.1425/107677>
- Sabato, S., & Mandelli, M. (2024). Towards an EU framework for a just transition: Welfare policies and politics for the socio-ecological transition. *European Political Science*, 23(1), 14–26. <https://doi.org/10.1057/s41304-023-00458-1>

- Schulze Waltrup, R., Moore, M., & Paulsen, T. (2023). Eco-social policy in the global political economy: Analysing shifting discourses on agricultural subsidies. *European Journal of Social Security*, 25(4), 506–522. <https://doi.org/10.1177/13882627231206002>
- Stamm, I., Matthies, A.-L., Hirvilammi, T., & Närhi, K. (2020). Combining labour market and unemployment policies with environmental sustainability? A cross-national study on ecosocial innovations. *Journal of International and Comparative Social Policy*, 36(1), 42–56. <https://doi.org/10.1017/ics.2020.4>
- Tobing-David, V.E., Adi, I. R., & Nuryana, M. (2024). Conditions of Sustainable Welfare: A Cross-Case Empirical Analysis of 22 Locality-Based Welfare Systems in Decentralised Indonesia. *Sustainability*, 16(4), 1629. <https://doi.org/10.3390/su16041629>
- Vogel, J., Guerin, G., O'Neill, D. W., & Steinberger, J. K. (2024). Safeguarding livelihoods against reductions in economic output. *Ecological Economics*, 215. <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2023.107977>
- Zimmermann, K., & Graziano, P. (2020). Mapping different worlds of eco-welfare states. *Sustainability (Switzerland)*, 12(5), 1–20. <https://doi.org/10.3390/su12051819>

LIITTEET

LIITE 1 HAKUPROTOKOLLA

Tietokantahaku 1: ProQuest Central

Päivämäärä: 2. maaliskuuta 2024

Hakutulosten määrä: 529

noft(((eco-social OR ecosocial OR eco-welfare OR ecostate) AND (polic* OR politic* OR initiative* OR welfare OR state)) OR (("ecosocial policy" OR "ecosocial policies" OR "eco-social policy" OR "eco-social policies" OR "eco-welfare state" OR "eco-social initiative" OR "eco-social initiatives" OR "eco-social state" OR "eco-welfare state" OR ecostate))) AND stype.exact("Scholarly Journals") AND la.exact("English") AND PEER(yes) AND PEER(yes)

Tietokantahaku 2: Web of Science

Päivämäärä: 2. maaliskuuta 2024

Hakutulosten määrä: 310

((eco-social OR ecosocial OR eco-welfare OR ecostate) AND (polic* OR politic* OR initiative* OR welfare OR state)) OR (("ecosocial policy" OR "ecosocial policies" OR "eco-social policy" OR "eco-social policies" OR "eco-welfare state" OR "eco-social initiative" OR "eco-social initiatives" OR "eco-social state" OR "eco-welfare state" OR ecostate)) (Topic) and Article (Document Types) and English (Languages)

Tietokantahaku 3: Scopus

Päivämäärä: 2. maaliskuuta 2024

Hakutulosten määrä: 331

TITLE-ABS-KEY (((eco-social OR ecosocial OR eco-welfare OR ecostate) AND (polic* OR politic* OR initiative* OR welfare OR state)) OR (("ecosocial policy" OR "ecosocial policies" OR "eco-social policy" OR "eco-social policies" OR "eco-welfare state" OR "eco-social initiative" OR "eco-social initiatives" OR "eco-social state" OR "eco-welfare state" OR ecostate))) AND (LIMIT-TO (DOCTYPE, "ar")) AND (LIMIT-TO (LANGUAGE, "English")) AND (LIMIT-TO (SRCTYPE, "j"))

LIITE 2 AINEISTON AIHEPIIRIT JA LÖYDÖKSET

Viite	Aihepiiri	Löydökset ja keskeiset johtopäätökset
Koch & Fritz (2014)	Eri hyvinvointiregiimien institutionaalinen ja mielipiteellinen valmius ekohyvinvointivaltiota kohtaan	Teoria pohjoismaiseen hyvinvointivaltioregiimiin kuuluvien maiden korkeammasta potentiaalista kehittyä ekohyvinvointivaltioksi ei pidä paikkaansa
Jakobsson, Muttarak & Schoyen (2018)	Mahdollinen yhteys suhtautumisessa tulonsiirtoihin ja ympäristönsuojeluun	Ei synergiaa tulonsiirtoihin ja ympäristönsuojeluun suhtautumisen välillä
Fritz & Koch (2019)	Kestävän hyvinvoinnin kannatus eurooppalaisten väestöjen keskuudessa	Samanaikainen kannatus ilmasto- ja hyvinvointipolitiikoille korkeinta sosialidemokraattisissa hyvinvointivaltioissa. Yksilötasolla korkea koulutus sekä vasemmisto- ja viherpuolueiden kannatus on yhteydessä ilmasto- ja hyvinvointipolitiikoiden yhtäaikaiseen kannatukseen.
Brandl & Zielinska (2020)	Smart City Vienna Frameworkin arviointi ekososiaalisena politiikkana	SCVF ei ole ekososiaalinen politiikka eikä ympäristönäkökulmaa ole yhdistetty työn laatuun
Khan, Hildingsson & Garting (2020)	Ekososiaalinen politiikkaintegraatio ruotsalaisissa kaupungeissa	Ekososiaalinen politiikan integraatio toteutuu kaupunkihallinnossa rajallisesti tietyillä osa-alueilla, kuten liikennesuunnittelussa
Otto & Gugushvili (2020)	Sosioekonomisten ja ideologisten muuttujien yhteys sijoittumiseen ekososiaalisen hajaannuksen nelikentällä	Ihmiset ympäri Eurooppaa ovat jakautuneita suhtautumisessaan hyvinvointi- ja ilmastopolitiikkaan. Pohjoismaissa tuki korkeinta.
Stamm ym. (2020)	Elinkeino- ja työllisyyspolitiikan yhdistäminen ekologiseen kestävyteen ekososiaalisten innovaatioiden avulla	Ympäristöllistä kestävyyttä ei ole integroitu osaksi työllisyyspolitiikkaa. Ruohonjuuritasolla on löydettävissä instrumentteja ja toimintatapoja, joissa integraatio on onnistunutta.
Zimmermann & Graziano (2020)	Eurooppalaisten valtioiden ekologinen ja sosiaalinen suorituskyky ja mahdolliset yhteydet	Pohjoismaat suoriutuvat suhteessa paremmin sekä sosiaalisessa että ekologisessa ulottuvuudessa
Fritz ym. (2021)	Ruotsalaisten asemoituminen suhteessa kestävään hyvinvointiin ja sosio-ekologiseen transformatioon	Poliittiset jännitteet ja jakaumat suhteessa sosio-ekologiseen transformatioon uusintavat olemassa olevia sosiaalisia rakenteita.
Emilsson (2022)	Sosioekonominen analyysi ruotsalaisten suhtautumisesta hyvinvointi- ja ilmastopolitiikkaan	Kannatusta hyvinvointi- ja ilmastopolitiikalle löytyy sekä matalan että korkean sosioekonomisen statuksen henkilöiden keskuudesta. Hyvinvointi- ja ilmastopolitiikkaa kannattavia on haastavaa asettaa sosioekonomista asemaa

		kuvaavalle janelle. Oman edun ja henkilökohtaisen kyvykkyyden teorit eivät siis selitä asernoitumista.
Bonetti & Villa (2023)	Sosioekologisen transformaation politiikat ja strategiat Italiassa	Ekososiaalisen politiikan suunnittelussa ja implementoinnissa on syytä huomioida politiikkaprosessien integraatio sekä politiikan eri roolien ja tavoitteiden yhdistäminen.
Bridgen (2023)	Ekososiaaliset synergiat Britannian energiatehokkuuspolitiikoissa 2000-luvulla	Energiatehokkuuteen liittyvät politiikkatoimet ovat toimineet ekososiaalipolitiikan symbolina ja painottuneet sosiaaliseen puoleen erityisesti energiaköyhyyden osalta.
Cigna ym. (2023)	Reilun siirtymän käsitteellistykset ylikansallisten ja kansainvälisten toimijoiden politiikka-agendoissa	Reilua siirtymää käsitteellistetään ILO:n, IMF:n ja EU:n toimesta agendan asettamisessa eri tavoin, vaihdellen merkittävistä ekososiaalisista toimista ja sosiaalisten riskien hallinnasta makroekonomiseen tuottavuuskeskeiseen lähestymistapaan.
François, Mertens de Wilmars & Maréchal (2023)	Tulo- ja varallisuuskattojen rooli kasvun jälkeisessä eriarvoisuutta vähentävässä politiikassa	Tulo- ja varallisuuskattoja edistäviä yhteiskuntapolitiikkoja on löydettävissä erityisesti osana akuutteja kriisipaketteja. Katot voisivat rahoittaa muita ekososiaalisia toimia, kuten vähimmäistoimeentulon turvaamista.
Fritz & Eversberg (2023)	Yhteiskuntaluokan vaikutus ekososiaalipolitiikan kannatukseen ja tukeen	Yhteiskuntaluokalla on vaikutusta suhtautumiseen. Valtaosa tutkimuksessa kootuista luokkaryhmittymistä tukee ekososiaalipoliittista sääntelyä. Taloudellinen yläluokka oli haluttomien muutoksia kohtaan. Erityisesti alempien luokkien huolta kustannuksista voisi pyrkiä lievittämään korostamalla sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolta.
Hasanaj (2023)	Ekohyvinvointivaltio	Ekohyvinvointivaltion piirteet esiin tuova regiimimalli on löydettävissä ja havaittavissa useissa teollistuneissa maissa. Kehittyvissä maissa voi kehittyä uusia ekohyvinvointivaltion malleja.
Hidasi, Venczel & Antal (2023)	Työnantajien näkökulma työajanlyhennykseen	Työajanlyhennyksen perusteet ja vaikutukset vaihtelevat yrityksen koon mukaan.
Hirvilammi ym. (2023)	Millaiset tekijät mahdollistavat ekososiaalisia aloitteita ja etenemisen kohti ekohyvinvointivaltiota	Useat tekijät tukevat ekososiaalisia aloitteita, esimerkiksi verkostot ja yhteistyö, jaetut poliittiset viitekehykset ja taloudelliset resurssit.
Khan ym. (2023)	Julkinen tuki ekososiaalisille politiikoille ja politiikka-agendalle	Tarkastelluista politiikkatoimista eniten tukea on löydettävissä työajan lyhentämiselle. Ilmastonmuutokseen liittyvä tieto ei juurikaan vaikuttanut toimenpiteiden kannattamiseen, paitsi

		lihan verotuksen kohdalla. Arvoilla ja poliittisella suuntautumisella on yhteys ekososiaalisen politiikka-agendan kannatukseen.
Koch, Büchs & Lee (2023)	Samankaltaisuudet IPCC raportin ja kestävän hyvinvoinnin välillä; millaisia lähtökohtia uuden ajan planeetan kantokyvyn puitteissa toimiva sosiaalipolitiikka tarvitsee?	Neljä tunnistettua yhtymäkohtaa: tarvekeskeisyys, vaihtoehtoiset hallintorakenteet ja ratkaisujen ylöskaalaukset, kansalaisten paine toimenpiteille sekä sosiaalipolitiikan irtikytkentä talouskasvusta.
Lee & Koch (2023)	Kuinka työ ja sosiaaliturvajärjestelmät voidaan muokata tukemaan kestävän hyvinvoinnin tavoitteita	Sosioekologisessa transformaatioissa työn roolin tulisi laajentua pelkästä toimeentulosta myös muiden ihmisten tarpeiden, kuten identiteetin rakentamisen ja luomisen tarpeisiin.
Lee, Koch & Alkan-Olsson (2023)	Työn ja hyvinvoinnin yhteys, ruotsalaisten suhtautuminen erilaisiin yhteiskunnan työnteon rakenteita muuttaviin politiikkatoimiin	Kestävyysaiheista kiinnostuneiden kansalaisfoorumiosallistujien ja ruotsalaisten väestön näkemysten välillä on eroja. Ruotsalaiset yleisesti eivät kannata niin voimakkaita toimia kuin foorumiosanottajat esittävät.
Pedrosa & Xerez (2023)	Yhteisön tukeman maatalouden merkitys Brasilian sosiaalipolitiikassa	Kansalaisten syyt osallistua yhteisön tukeman maatalouden malliin olivat terveys, paikallisen tuotannon tukeminen, ja ruoka ihmisoikeutena. Osallistumalla paikalliseen ruokajärjestelmään haluttiin vastustaa globaalia 'tavanomaista' ruokajärjestelmää.
Ronchi, Natili & Molteni (2023)	Euroopan unionin kansalaisten suhtautuminen sosiaalisiin investointeihin ja ympäristökysymyksiin, mahdolliset koalitiot ekososiaalisen Euroopan tueksi	Korkeasti koulutettu keskiluokka tukee sekä EU:n sosiaalisia, että vihreitä pyrkimyksiä. Vanha matalammin koulutettu keskiluokka taas kannattaa lähinnä sosiaalisia investointeja. Vielä voimakkaammin tätä mieltä ovat ne, jotka ovat vaarassa menettää työnsä.
Schulze Waltrup, Moore & Paulsen (2023)	Maataloustukiin liittyvät diskurssit ekososiaalisen politiikan näkökulmasta	Ekososiaalipolitiikan suunnittelussa on huomioitava globaalin poliittisen talouden asetelmat, jotka tuottavat epätasa-arvoa
Fritz & Eversberg (2024)	Sosio-ekologisen transformaation konflikti ja jakolinjat	Kulttuurinen keskiluokka kannattaa ekososiaalipolitiikkaa, kun taas taloudellinen keskiluokka suosii vihreää kasvua. Alemmissa yhteiskuntaluokissa epäluottamus instituutioita kohtaan ja kyvyttömyys kantaa sosio-ekologisen transformaation kustannuksia aiheuttaa vastustusta.
Graziano (2024)	Ekososiaalipolitiikka EU:ssa ja osana Green New Dealia	Euroopan komissio on edistänyt ekososiaalista tavoitteen asettelua pyrkimyksenään vahvistaa omaa legitimitteettiään.

Nordbrandt ym. (2024)	Sosiaalipolitiikan vaikutukset hiiliverotuksen hyväksyttävyyteen	Hiiliverotuksen hyväksyttävyyys on yhteydessä sosiaaliturvan kattavuuteen. Kattavuus ja korkea korvaustaso yhdessä lisäävät hiiliverotuksen hyväksyttävyyttä entisestään.
Sabato & Mandelli (2024)	Ekososiaalipolitiikkaan (policy) liittyvä politiikka (politics) EU:ssa	Perinteiset EU-politiikan jakolinjat ovat vaikuttaneet unionin ekososiaalipolitiikan piirteisiin. Ekososiaalipolitiikkaan johtaneet muutokset ovat olleet sekä inkrementaalisia että transformatiivisia.
Tobing-David, Adi & Nuryana (2024)	Millaiset olosuhteet vaikuttavat kestävän hyvinvoinnin mukaisen lopputuloksen onnistumiseen (paikallisten hyvinvointijärjestelmien tarkastelun perusteella)	Hajautuneissa hallintojärjestelmissä kestävän hyvinvoinnin onnistumista tukevat olosuhteet, jossa on haavoittuvassa asemassa olevat huomioiva ja tarpeet turvaava sosiaalipolitiikka yhdistettynä toimivaan paikallistalouteen, ekologiisiin toimintatapoihin itsehallintoon ja aitoon yhteisön osallistumiseen.
Vogel ym. (2024)	Toimeentulon haavoittuvuus ja taloudellisen tuotannon laskeminen ekologisesti kestäväälle tasolle	Epäluotettava työllisyystilanne ja riittämätön palkkataso sekä riippuvuus palkkatyöstä altistavat toimeentulon haavoittuvuudelle. Erilaiset työtä ja toimeentuloa turvaavat poliittiset toimet voisivat tehdä ympäristöpolitiikasta sosiaalisesti kestävämpää ja siten helpommin hyväksyttäviä.